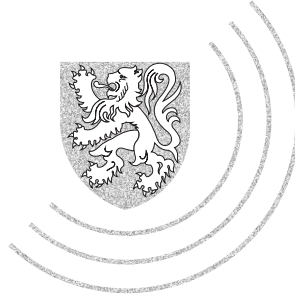

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

5 juni 2002

ONTWERP VAN DECREET

**houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2002**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Ingrid van Kessel
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle Heeren, de heren Paul Van Malderen en Luc Martens ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau, Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

de heer Herman Lauwers.

*Zie :***18-A** (2001-2002)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet

19-C (2001-2002)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Errata, + Bijlagen + Errata
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen
- Nr. 6-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 6-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 6-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 6-D : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 6-E : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
- Nr. 6-F : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
- Nr. 6-G : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 6-H : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

*Zie ook :***17** (2001-2002)

- Nr. 1-A : Algemene toelichting
- Nr. 1-B : Meerjarenbegroting
- Nr. 1-C : Toelichting per programma

20-B (2001-2002)

- Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof + Erratum

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	4
Algemeen	4
Wijzigingen ten opzichte van de initiële begroting 2002	4
1. Aanpassingen constant beleid	4
2. Herschikkingen	5
3. Nieuw beleid	5
II. Bespreking	6
II.1. Algemene bespreking	6
Nieuw beleid	6
Niet belaste kredieten en saldi, wachtlijsten en projectfinanciering	7
Derde begrotingsaanpassing en de zorgverzekering	8
Nationale loterij	8
Horizontale begroting	9
Beter bestuurlijk beleid	9
Varia	9
II.2. Bespreking per programma	10
Progr. 11.4 Gelijke kansen	10
Progr. 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds Persoonsgebonden Aangelegenheden	10
Progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid	11
Progr. 41.2 Bijzondere jeugdbijstand	11
Progr. 41.3. Bejaardenzorg	15
Progr. 41.4 Gezinsaanlegenheden	15
Algemeen	15
Kind en Gezin	16
Progr. 41.5 Gehandicaptenzorg	17
Persoonlijke-assistentiebudget	17
Persoonsgebonden budget	18
Individuele materiële bijstand en multidisciplinaire teams	18
Kenniscentrum	19
Opvang van mentaal gehandicapte personen met een psychiatrisch probleem	19
Progr. 41.7 Maatschappelijk welzijn	20
Progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening	20
Progr. 42.1 Volksgezondheid	20
Progr. 42.2 Medisch-sociaal beleid	22
Progr. 42.3 Psychiatrische verpleging	23
Algemeen	23
OPZ Geel	23
OPZ Rekem	25
III. Indicatieve stemming	27
Bijlagen	29

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen besprak de haar toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel¹ van de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2002 op 23 mei 2002. Er werden geen amendementen ingediend op dit deel.

I. Toelichting door Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

– Algemeen

Bij deze begrotingsaanpassing was het de bedoeling van de Vlaamse regering ; 1. om de begrotingsresultaten aan te passen aan de gewijzigde economische omstandigheden, 2. om geen nieuwe recurrente uitgaven te doen tenzij ze onafwendbaar waren, en 3. om beleidsbeslissingen te nemen inzake de besteding van de gelden van het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU). Het FFEU wordt gespijsd door de niet gebruikte (niet belaste) kredieten die in de begroting van het vorige jaar ingeschreven waren. Aangezien de niet belaste kredieten nog niet zichtbaar zijn bij de initiële begrotingsopmaak, worden daarover pas beslissingen genomen bij de begrotingsaanpassing. Vroeger reeds heeft de regering beslist om de middelen van het FFEU enkel aan te wenden voor enerzijds schuldaufbouw en anderzijds voor duurzame eenmalige investeringen en voor gewestmateries. Zoals verder blijkt worden op dat laatste punt nu enkele uitzonderingen toegestaan, wat volgens de minister in de goede richting gaat.

Het is niet ongewoon dat kredieten voor nieuw beleid niet kunnen worden uitgegeven vanaf het begin van het begrotingsjaar, zeker niet in een sector die met een soort onderaannemers werkt, zoals de welzijnssector. Meestal duurt het zelfs zes maanden vooraleer de kredieten kunnen worden uitgegeven. Dat heeft te maken met de lange procedure die gevolgd moet worden : de vertaling van het nieuwe beleid in besluiten, de oproep aan het werkveld om zich in te schrijven, de toekenning van de erkenningen, de aanwerving van personeel, enzovoort. Die niet belaste kredieten die geen recurrente middelen zijn, worden dan bij de begro-

tingsaanpassing van het volgend begrotingsjaar gestort in het FFEU en alleen gebruikt voor hetzij schuldaufbouw, hetzij investeringen, wat de facto eenmalige uitgaven zijn.

Bij de VOI's (Vlaamse Openbare Instellingen) spreekt men van niet belaste saldi. Die worden niet in het FFEU gestort. De niet belaste saldi zijn het kasoverschot (jaar x) dat als een inkomst overgedragen wordt naar de begroting van het volgende jaar (jaar x + 1). Bij de begrotingsaanpassing is er dan een inkomst die niet voorzien was bij de initiële begroting. Het kasoverschot wordt dan afgetrokken van de dotatie (jaar x + 1). In het verleden werd dit kasoverschot vaak als reserve opgebouwd. De laatste jaren worden de niet belaste saldi van fondsen echter systematisch afgetrokken van de dotatie. De heer Karel Gutschoven, teamverantwoordelijke afdeling Begroting en Boekhouding, departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, verduidelijkt dat alle VOI's met hun bankrekeningen samen onder één hoofdbankrekening (het Centraal Financieringsorgaan (CFO)) vallen. Een VOI hoeft op zich geen kasoverschotten te hebben omdat er met de bank een akkoord is dat de afzonderlijke bankrekeningen in min mogen gaan zolang de som van het CFO in plus staat. Dit is om te voorkomen dat de Vlaamse Gemeenschap via de schatkist leningen zou moeten aangaan omdat de ene VOI een tekort heeft terwijl de andere VOI toch een overschot heeft.

Als men de evolutie van de begroting Welzijn en Gezondheid bekijkt ten opzicht van de initiële begroting (slides zie bijlage), dan is de grootste wijziging te vinden bij de gehandicaptensector, zegt de minister : een daling met 15.823 duizend euro. Het betreft hier een verlaging van de dotatie door afroaming van de niet belaste saldi.

– *Wijzigingen ten opzicht van de initiële begroting 2002*

De wijzigingen ten opzicht van de initiële begroting 2002 kunnen opgedeeld worden in drie soorten : 1. aanpassingen van constant beleid, 2. herschikkingen, en 3. nieuw beleid.

1. Aanpassingen constant beleid

Bij Kind en Gezin en het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) werden de niet belaste saldi afgeroomd. Anderzijds werden bijkredieten gegeven voor de uitvoering van het sectoraal akkoord van sectorcomité 18. Het betreft de CAO voor Vlaamse ambte-

¹ Zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (Parl. St. VI. P. 2001-2002, nr. 19-C/7).

naren die begin 2002 is goedgekeurd en die onder meer slaat op de eindejaarstoelage en het vakantiegeld. Voor alle VOI's is die bijpassing opgenomen in de begrotingsaanpassing. Voor de ambtenaren van de Vlaamse administratie zijn de nodige kredieten voorzien op progr. 99.1 Interdepartementale Bestaansmiddelen.

Bij het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) treedt vertraging op in de uitbetalingen, een probleem dat al jaren aansleept. Dat maakt dat de encours (engagementen waarvoor nog geen facturen zijn ingediend) op 31 december 2001 577.623.401,85 euro (ongeveer 23 miljard frank) bedroeg. Dat de facturen zo lang uitblijven heeft te maken met de omvang van de bouwwerken en de wetgeving op de ruimtelijke ordening. Eind 2001 was er op de rekening van het VIPA nog een bedrag beschikbaar van 82.766 duizend euro (3.338,8 miljoen frank) betalingskredieten. Dat overschot wordt in mindering gebracht op de dotatie. De engagementen zullen in de toekomst uiteraard uitbetaald worden.

De vermindering op progr. 40.3 voor het Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit (VIA) (sectorcomité 319) is toe te wijzen aan de overheveling van een deel van de kredieten naar tewerkstelling: het betreft de kredieten voor de sociale werkplaatsen en voor de ervaringsdeskundigen. Verder wordt een technische fout in de initiële begroting rechtgezet. Beleidsmatig verandert er niets.

Op progr. 41.3 Bejaardenzorg wordt voor de Bevak-serviceflats een bijkomend krediet van ongeveer 520 duizend euro (21 miljoen frank) ingeschreven, omdat bij de begrotingsopmaak onvoldoende kredieten waren ingeschreven om aan de wettelijk opgelegde engagementen te kunnen beantwoorden.

Op progr. 41.1, voor DAB CICOV, worden enerzijds de niet belaste saldi afgetrokken van de dotatie, en anderzijds worden de uitgaven herraamd. De uitgaven worden lager ingeschat, onder meer ten gevolge van een kritische doorlichting van het tijdschrift Weliswaar.

2. Herschikkingen

Op progr. 11.4 Gelijke Kansen vindt een herschikking plaats waardoor de toelagen van de nominatimorganisaties (vzw RoSa, vzw Huis en vzw Steunpunt allochtone meisjes en vrouwen) worden verhoogd met een huursubsidie die nodig is om de huurkosten te financieren voor het Vlaamse Gelijkekansenhuis.

Bij de initiële begroting 2002 werden diverse kredieten vanuit Kind en Gezin, het VFSIPH, de administraties Welzijn en Volksgezondheid overgeheveld naar een nieuwe basisallocatie betreffende het kwaliteitsbeleid. De basisallocatie is een voorafspiegeling van het nieuwe kwaliteitsdecreet dat de twee huidige kwaliteitsdecreten voor welzijn en voor gezondheid verenigt. Er zal worden voorzien in een instituut voor kwaliteitszorg in de social profit. Dit ontwerpdecreet wordt weldra bij de Vlaamse regering ingediend. De nu voorgestelde herschikking betekent geenszins dat aangegane engagementen van vandaag op morgen stopgezet worden. Een beleidswijziging is pas mogelijk nadat het ontwerpdecreet in het Vlaams Parlement is goedgekeurd.

Een aantal kleine herschikkingen worden doorgevoerd (progr. 41.1) om de omkadering van het proces inzake het lokaal sociaal beleid te ondersteunen. Het proces is met groot succes in mei opgestart, in aanwezigheid van ongeveer 650 personen uit gemeenten en OCMW's.

Een volgende herschikking heeft betrekking op criminaliteit en slachtofferzorg. Van progr. 41.7 Maatschappelijk welzijn worden kredieten overgeheveld naar progr. 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen. Die overheveling is nodig om beleidsmedewerkers en stafmedewerkers in de gevangnissen aan te werven. De minister is er eindelijk in geslaagd daarvoor groen licht te krijgen.

Ook van progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening werden kredieten overgeheveld naar progr. 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen, voor de aanwerving van 9 voltijdse equivalenten.

Binnen progr. 42.2 Medisch-sociaal beleid werden kredieten in verband met Milieu en Gezondheid (ba 12.25) overgeheveld naar de Logo's (ba 33.51 en ba 43.02). In het kader van het plan Milieu en Gezondheid was immers gepland om de Logo's te versterken met medisch milieudeskundigen.

3. Nieuw beleid

Het was aanvankelijk niet de bedoeling om bij deze begrotingsaanpassing nieuw beleid op te nemen. Nu worden dus toch een aantal zeer precarie zaken aangepakt. Eerst en vooral gaat het om de evoluties in de bijzondere jeugdzorg, die veel meer zijn dan de gesloten instelling in Everberg. Everberg is slechts één element in de beperking van de instroom en de verbetering van de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdbijstand in Mol en Ruiselede. Met het oog op de uitvoering

van het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gemeenschappen over genoemde gesloten jeugdinstantie wordt een krediet ingeschreven voor de personeelskosten ten behoeve van de uitvoering van de gemeenschapsopdrachten, nl. opvang, coördinatie en oriëntatie. Die kredieten ten belope van ongeveer 1.735 duizend euro (70 miljoen frank) worden overgeheveld naar progr. 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen. Daarnaast is er met het oog op de verbetering van de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen in Mol en Ruiselede 4.462 duizend euro (180 miljoen frank) uitgetrokken voor bijkomende voorzieningen 1-bis (Fonds Bijzondere Jeugdzorg).

Tegelijkertijd wordt binnen het VIPA 4 miljoen euro extra uitgetrokken voor de uitstroom uit Mol en Ruiselede naar de psychiatrie. De federale regering heeft bij de federale begrotingsaanpassing vijfmaal acht extra K-bedden voor forensische jeugdpsychiatrie goedgekeurd. Daarvan zouden tweemaal acht bedden naar Vlaanderen gaan, die ten vroegste vanaf 1 november beschikbaar zijn. Het is de wens van de Vlaamse regering die bedden te lokaliseren in een eigen OPZ omdat dit het best de opnameplicht garandeert. De 4 miljoen euro VIPA-kredieten zijn bedoeld om de infrastructuurwerken snel te kunnen realiseren zodat de bedden operationeel kunnen zijn zodra de federale middelen ter beschikking zijn. Op dit ogenblik bestaat wel nog discussie tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap over de locatie van de bedden.

Verder werd voor het eerst een kredietlijn geopend voor de OPZ Geel en Rekem. OPZ Geel krijgt een dotatie van 2.717 duizend euro (109,6 miljoen frank) en OPZ Rekem een dotatie van 2.702 duizend euro (ongeveer 109 miljoen frank). Met die kredieten worden de OPZ in de mogelijkheid gesteld om de personeelskosten ten gevolge van het Vlaams ambtenarenstatuut te betalen. Tot nu toe moesten de OPZ dit met eigen middelen bekostigen; dit heeft tot gevolg gehad dat de hele reserve opgesoupeerd werd. Het opnemen van die kosten op de Vlaamse begroting moet het de OPZ mogelijk maken opnieuw een gezond financieel beleid te voeren (zie verder progr. 42.3).

Ten slotte wordt vanuit het FFEU – ondanks de regel dat alleen gelden naar gewestmateries konden gaan – 6,2 miljoen euro (250 miljoen frank) toegekend voor bijkomende VIPA-investeringen in de rusthuissector, waar enorme wachtlijsten zijn. De minister is er zich van bewust dat dit een druppel op een hete plaat is. Het betreft de goedkeuring van twee bijkomende investeringsplannen. De minister hoopt dat bij de opmaak van de begroting

2003 de doorlichting van het VIPA ver genoeg gevorderd zal zijn om ook de rest van de achterstand in de ouderenvoorzieningen te kunnen aanpakken.

De begroting van het Zorgfonds werd niet gewijzigd omdat de regering wenst te wachten op meer duidelijke en reële cijfers. Aangezien er in september nog een begrotingsaanpassing komt, heeft de Vlaamse regering afgesproken om begin juli principiële beslissingen te nemen over de begroting van het Zorgfonds van 2002, alsook van 2003 en 2004.

II. Bespreking

II.1. Algemene bespreking

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat er heel wat verschuivingen zijn: op progr. 41.1 algemeen welzijnsbeleid, waar de verschillende initiatieven inzake lokaal sociaal beleid onder één noemer gebracht worden; intern binnen het Zorgfonds; op progr. 42.1 Volksgezondheid en 42.2 Medisch-sociaal beleid inzake drugsbeleid, geestelijke gezondheidszorg en Milieu en Gezondheid; overhevelingen naar de Interdepartementale bestaansmiddelen voor personeelskosten (bijzondere jeugdzorg, criminaliteit en slachtofferhulp); bijkredieten voor Kind en Gezin en de gemeenschapsinstellingen, enzovoort.

– *Nieuw beleid*

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat de kredieten op de welzijnsbegroting – net als de overige deelbegrotingen – ten dele verminderen in sommige sectoren. De minister is er wel in geslaagd op één punt – dat sterk in de media geweest is en dat een federale hefboom gekregen heeft – nl. de bijzondere jeugdzorg, een substantiële verhoging van het budget te verkrijgen. Ook voor de OPZ Rekem en Geel, waarvan de problematiek bij de bespreking van de initiële begroting te berde is gebracht, wordt een ernstige inspanning geleverd.

Ook de heer Felix Strackx is tevreden met de verhoging van de kredieten voor de bijzondere jeugdzorg, hoewel het lid er onmiddellijk aan toevoegt dat de inspanningen nog ruim onvoldoende zijn.

De heer Koen Helsens en mevrouw Ria Van Den Heuvel zijn eveneens verheugd over de toename van de middelen voor bijzondere jeugdzorg. Laatstgenoemde spreker vraagt hoe het samenwerkingsakkoord over de jeugdinstantie in Everberg moet gezien worden in het licht van het nieuwe sa-

menwerkingsakkoord. Heeft dit nieuwe akkoord (financiële) consequenties ?

De minister antwoordt hierop dat het akkoord over Everberg gewoon wordt uitgevoerd. Vooral eer het nieuwe akkoord realiteit wordt op het terrein, zal er nog veel water naar de zee vloeien. Naar aanleiding van de vorige interministeriële conferentie hebben alle gemeenschappen zich ertoe geëngageerd het samenwerkingsakkoord ter goedkeuring bij hun parlementen in te dienen.

– *Niet belaste kredieten en saldi, wachtlijsten en projectfinanciering*

Het verwondert mevrouw Sonja Becq dat hoewel de kredieten voor het VFSIPH in 2001 niet opgebruikt zijn, dit geen vermeerdering met zich meebrengt voor de dotatie in 2002. De heer Felix Strackx is verbaasd over de omvang van het niet belaste saldo in de gehandicaptensector : die bedraagt volgens hem bijna twee percent van het totale budget. En dit terwijl er enorme noden zijn. Het lid vraagt zich af hoe dit komt. De heer Koen Helsen sluit zich aan bij dit onderwerp en vraagt of het persoonlijk assistentiebudget (PAB) niet op korte termijn de hoogste nood kan lenigen.

Mevrouw Sonja Becq betreurt dat geen bijkomende impulsen gegeven worden om de zorgtekorten weg te werken, behalve dan de geringe verhoging van VIPA-kredieten voor de rusthuizen.

Het lid is overigens wel verheugd dat vanuit het FFEU bijkomende middelen getrokken worden voor investeringen in de rusthuizen. Spreker heeft er van in het begin voor gepleit om de FFEU-gelden aan te wenden voor gemeenschapsbevoegdheden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen had verwacht dat de wachtlijsten in diverse sectoren als uitgangspunt zouden dienen voor de invulling van nieuw beleid. Er is een kleine tegemoetkoming voor de ouderenvoorzieningen, maar er zijn ook wachtlijsten in de kinderopvang en de gehandicaptensector.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat het beleid vaak op het einde van het jaar wordt uitgevoerd. De toewijzing van de inburgeringsprojecten bijvoorbeeld gebeurt van november tot november. In de begroting van het jaar x wordt dus nog doorgegaan met het beleid van het jaar x-1. De begroting voor 2002 met daaraan gekoppeld de beleidsmaatregelen, wordt reeds voorbereid in de zomer van het jaar ervoor bij de begrotingsopmaak. Het lid begrijpt niet dat de oproepen die het

gevolg zijn van de nieuwe beleidsmaatregelen, pas in mei van het begrotingsjaar in het Belgisch Staatsblad verschijnen. De administratie moet toch al voordien beleidsvoorbereidend denkwerk gedaan hebben en ideeën hebben over de uitvoering ervan ? Waarom wordt de uitvoering van het beleid niet vroeger voorbereid, zodat de oproepen reeds in januari of februari kunnen plaatsvinden ?

Aansluitend merkt het lid op dat veel voorzieningen via projecten gefinancierd worden. Dit is in tegenspraak met het beleid dat het parlement wil voeren voor meer kwaliteit en management. De projectfinanciering bemoeilijkt meerjarenplanning, ook al omdat zij vaak afhangen van verschillende financieringsbronnen. Kan dit niet bijgestuurd worden ?

De minister antwoordt dat naarmate een begroting meer nieuw beleid inhoudt, er achteraf ook meer niet belaste saldi zijn. Van de 800 miljoen frank die het VFSIPH voor nieuw beleid in 2002 gekregen heeft, is op voorhand geweten dat een deel niet uitgegeven kan worden. Het is onafwendbaar dat de eerste zes maanden geen uitgaven gedaan kunnen worden voor personeel en infrastructuur, hoe goed men dit ook voorbereidt. Nochtans kan men niet zomaar een bedrag inschrijven voor de laatste zes maanden van het begrotingsjaar. Aangezien het om recurrente uitgaven gaat is de overheid begrotingsmatig verplicht de kredieten voor een heel jaar in te schrijven. Als er in 2002 400 miljoen frank over zou zijn, dan kunnen die kredieten ook niet aan PAB besteed worden, want de PAB's zijn ook recurrente uitgaven. Alle beleid in de gehandicaptensector is recurrent, zijn engagementen die men aangaat voor verschillende jaren.

Wat gehandicaptenbeleid betreft wijzigt er beleidsmatig niets ten aanzien van de initiële begroting, onderstreept de minister. De kredieten van dit jaar worden maximaal aangewend. Er is het engagement ten aanzien van personen met een handicap die wachten op een plaats in een residentiële voorziening, waarvan geweten is dat de nodige infrastructuur nog moet worden gerealiseerd, dat zij in afwachting thuis ondersteuning krijgen. Normaal gezien gaan de kredieten voor het personeel dat in de nieuwe infrastructuur werkzaam zal zijn, verloren als de infrastructuur nog niet is verwezenlijkt. Een nieuw besluit moet het nu mogelijk maken dat die kredieten aangewend worden om de personen met een handicap thuis te ondersteunen in afwachting van een residentiële plaats. In die zin is er wel verandering ten opzichte van vorige jaren.

De minister benadrukt dat het niet de bedoeling was om bij deze begrotingsaanpassing in nieuwe initiatieven te voorzien. De initiatieven rond de jeugdinstelling Everberg en ruimer gezien de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen, met andere woorden de initiatieven nieuw beleid in de bijzondere jeugdzorg, vormen hierop een uitzondering, omdat deze problematiek door de actualiteit op de voorgrond gekomen is. De wachtlijsten zijn een prioriteit bij de volgende begrotingsopmaak. In de begroting 2003 worden nieuwe middelen ingeschreven. De investeringen in de ouderenzorg zijn van een andere aard : het gaat niet om recurrente uitgaven, maar om duurzame investeringen. De minister zegt ook verheugd te zijn dat de aanwending van de FFEU-kredieten opengedoken is naar de gemeenschapsbevoegdheden, met name de bouw van scholen en van ouderenvoorzieningen.

Ingaand op de opmerking over de projectfinanciering verduidelijkt de minister het verschil met de recurrente uitgaven : de middelen voor een project dat pas in juni wordt goedgekeurd, worden vastgelegd voor een heel jaar door, tot juni van het volgende begrotingsjaar. Zolang men in een experimentele fase zit, zoals bijvoorbeeld inzake het inburgeringsbeleid, moeten de subsidies voor de projecten jaarlijks goedgekeurd worden. De subsidies voor projecten inzake inburgering worden van november tot november goedgekeurd : de eerste projecten konden pas toen goedgekeurd worden omdat ze het gevolg waren van bijkomende middelen die pas bij de begrotingsaanpassing in juni van dat jaar werden toegekend. Zodra het ontwerpdecreet inburgeringsbeleid is goedgekeurd zal er een structureel kader zijn voor recurrente kredieten en zal de sector continu betaald worden op basis van de begroting op jaarbasis. Dan mag men zich ook verwachten aan het fenomeen dat ingeschreven kredieten het eerste jaar niet opgebruikt worden.

– *Derde begrotingsaanpassing en de zorgverzekering*

Mevrouw Sonja Becq en de heer Felix Strackx uiten hun verwondering over het feit dat er nog een begrotingsaanpassing hierna komt. Ze herinneren zich niet dat de begroting vroeger meerdere keren per jaar aangepast werd. Mevrouw Sonja Becq heeft sterk de indruk dat de regering bepaalde zaken opzijschuift. Ze betreurt dat de regering de knoop in de zorgverzekering niet heeft doorgehakt, zeker voor 2002. Voor de komende jaren kan het lid enige aarzeling nog begrijpen. Volgens de heer Felix Strackx schuift de regering het meest heikele punt voor zich uit, vermoedelijk tot in juli op het moment dat de maatschappelijke alertheid

verminderd is. Het zou niet de eerste keer zijn dat in die periode onpopulaire maatregelen getroffen worden.

In verband met de zorgverzekering wijst mevrouw Ria Van Den Heuvel op het gebrek aan liquide middelen volgens sommige zorgkassen. Volgens het lid zullen bijkomende middelen nodig zijn om het succes van de zorgverzekering te kunnen volgen.

De minister antwoordt dat het niet de eerste maal is dat een begroting verschillende keren wordt aangepast. Meestal vindt een aanpassing plaats om technische redenen. Reeds naar aanleiding van de terreuraanslag op 11 september 2001 heeft de heer Dirk Van Mechelen, minister van Financiën en Begroting verschillende aanpassingen aangekondigd. De begroting is in tempore non suspectu opge maakt ; door de aanslag waren de macro-economische parameters zeer onzeker geworden.

Dat er nog een begrotingsaanpassing komt, geeft de gelegenheid om de begroting van het Zorgfonds aan te passen. De kredieten op de huidige begroting van het Zorgfonds volstaan niet om de engagementen ten aanzien van de zorgkassen en van de rechthebbenden na te komen. De principiële beslissing over de aanpassing zal worden genomen voor 1 juli. Budgettair is er voldoende financiële ruimte aanwezig zodat geen problemen hoeven te ontstaan binnen het Zorgfonds. Alles hangt af van de beslissing hoeveel men kapitaliseert en hoeveel men uitgeeft. Een beslissing is echter zinloos zolang men geen zicht heeft op de evoluties in 2003 en 2004. Politiek is inderdaad een kwestie van timing.

De engagementen ten aanzien van de zorgkassen en in tweede lijn de rechthebbenden, zullen voor dit jaar zeker worden uitgevoerd. Dit betekent ook dat vanaf 1 juli de C-bedden in rusthuizen voor tenlasteneming in aanmerking komen ; vanaf oktober zullen die uitbetalingen beginnen. Om de tekorten bij de zorgkassen op korte termijn te voorkomen, wordt binnenkort een besluit aan de regering voorgelegd, waardoor de voorschotten aan de zorgkassen maandelijks zullen worden uitbetaald, in plaats van driemaandelijks.

– *Nationale Loterij*

Verder stelt mevrouw Sonja Becq dat op korte termijn een beslissing nodig is aangaande de middelen van de Nationale Loterij. De middelen zijn voor de voorzieningen niet altijd erg groot, maar toch cruciaal. De voorzieningen hebben zekerheid nodig voor de toekomst.

De minister zegt met dit probleem begaan te zijn. Vooral in de gehandicaptensector zijn de middelen van de Nationale Loterij bijna structurele infrastructuurmiddelen. In het kader van de opvolging van de uitvoering van het Lambermontakkoord worden binnen de interministeriële conferentie onderhandelingen gevoerd over de overdracht van de middelen van de Nationale Loterij. In het licht daarvan werden alle projecten geïnventariseerd die middelen van de Nationale Loterij ontvangen. De voorzieningen moeten zich niet ongerust maken. De Vlaamse regering heeft zich ertoe verbonden de engagementen voor 2002 – gelijk aan die voor 2001 – na te komen, op basis van de criteria die de Nationale Loterij hanteerde. Die criteria zullen gecontinueerd worden. De Vlaamse regering zal er moeten op toezien dat de middelen maximaal naar Vlaanderen worden overgeheveld, zoniet zit zij met een budgettaire probleem. Mevrouw Sonja Becq repliceert dat haar vraag vooral slaat op het jaar 2003. De minister antwoordt dat daarvoor afgewacht moet worden hoeveel exact door de Nationale Loterij aan Vlaanderen overgedragen wordt. Daarnaast zal de Vlaamse regering bij de begrotingsopmaak 2003 afspraken moeten maken over hoe zij inspeelt op de resolutie van het Vlaams Parlement. Daarin werd niet alleen gevraagd dat de gelden van de Nationale Loterij die naar gemeenschapsbevoegdheden gaan, naar Vlaanderen zouden worden overgeheveld. Ook werd gevraagd dat de voorzieningen die de gelden tot nu toe kregen, in de toekomst niet meer projectmatig, maar wel structureel en recurrent zouden worden uitbetaald. Dat is geen gemakkelijke opdracht.

– *Horizontale begroting*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen dringt bij de minister aan op een begroting van de horizontale bevoegdheden, zoals bijvoorbeeld gelijke kansen. Pas dan zal duidelijk zijn hoeveel kredieten juist aan die bevoegdheden wordt besteed. De minister heeft zoveel horizontale bevoegdheden.

De heer Karel Gutschoven, teamverantwoordelijke afdeling Begroting en Boekhouding, departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, antwoordt namens de minister dat in de techniek van de begrotingsopmaak de mogelijkheid voorzien is van de inbouw van horizontale programma's. Er zijn reeds een aantal van die programma's, bijvoorbeeld inzake wetenschapsbeleid. Om tegemoet te komen aan de vraag van het lid zou een dergelijk programma voor bijvoorbeeld gelijke kansen bijge-

creëerd moeten worden. Het aanmaken van een dergelijk programma is niet zo eenvoudig als het het lid voorkomt. Het vergt heel wat inspanning en kosten om dit op te maken. De vraag of de horizontale programma's uitgebreid moeten worden, moet algemeen gesteld worden.

– *Beter bestuurlijk beleid*

Voorts vraagt mevrouw Sonja Becq naar een stand van zaken van het project beter bestuurlijk beleid. De minister antwoordt dat systematisch wordt verdergewerkt aan het project beter bestuurlijk beleid. Het proces van de sectorale invulling – nadat de homogene beleidsdomeinen werden bepaald -, is afgerond, behalve voor Ruimtelijke Ordening en Jeugd en Sport. Als die invulling geconsolideerd is, wordt een veranderingsambtenaar aangewezen per beleidsdomein. Wat de verzelfstandigde agent-schappen betreft werd nog niets beslist over het externe dan wel interne karakter (EVA's of IVA's). Eerstdaags volgt de beslissing over hun rechtsper-soonlijkheid.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat de Vlaamse minister van Jeugd, de heer Bert Anciaux, verklaard heeft dat kinderrechten thuishoren bij het beleidsdomein Jeugd. Kan de minister daarom trent duidelijkheid geven? Horen kinderrechten niet veeleer thuis bij welzijn? De minister antwoordt dat kinderrechten volgens de sectorale invulling opgenomen zijn bij Welzijn en Volksgezondheid. Minister Bert Anciaux is inderdaad vragende partij om kinderrechten onder te brengen bij Jeugd. Uiteindelijk is het de Vlaamse regering die daarover definitief beslist. De minister wijst er verder op dat de uitvoering van het hele project voor de volgende zittingsperiode is.

– *Varia*

Wat het Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit aangaat, merkt mevrouw Sonja Becq op dat de voorzieningen melden dat de middelen onvoldoende zijn. De minister antwoordt dat zij dit signaal ook opvangt. De overheid komt evenwel haar engagementen na.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt of de plannen van minister van Onderwijs, mevrouw Marleen Vanderpoorten, inzake Nederlands als tweede taal (NT2), budgettaire consequenties heeft voor Welzijn of wordt dit opgevangen op het budget voor Onderwijs? Minister Mieke Vogels antwoordt dat

de kredieten voor NT2 ingeschreven werden op de begroting 2002 van Onderwijs.

II.2 Bespreking per programma

Programma 11.4 Gelijke kansen

Naar aanleiding van de initiële begroting heeft de minister een overzicht bezorgd van de kredieten voor gelijke kansen, uitgesplitst volgens de verschillende doelgroepen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt naar een soortgelijk overzicht nu de kredieten op progr. 11.4 verschoven zijn. Het lid maakt zich wat ongerust omdat basisallocatie 12.01 Allerhande uitgaven met betrekking tot emancipatie en gelijkekansenbeleid tijdens deze regeerperiode sterk verminderd is. Heel wat verenigingen voor migranten en voor vrouwen die dynamische projecten op het getouw zetten, worden nochtans op basis van deze basisallocatie gesubsidieerd. Werkt die vermindering niet demotiverend voor hen ? Waarom vermindert juist deze basisallocatie ?

De minister antwoordt dat onder deze basisallocatie geen subsidies voor organisaties vallen. Het betreft courante werkingskosten voor de uitvoering van het beleid. Het lid vraagt vanwaar een dergelijke marge op die basisallocatie komt. De minister zegt dat dit te maken heeft het feit dat de vzw RoSa zich in het Gelijkekansenhuis gevestigd heeft.

Het gesplitst ordonnanceringskrediet op basisallocatie 12.02 stijgt met 400 duizend euro. De Toelichting (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 17/1-C*) verklaart dit door het feit dat de ordonnanceringskredieten in 2000 en 2001 onvoldoende konden worden aangewend, waardoor een hoger aantal verbintenissen in 2002 gehonoreerd moet worden dan oorspronkelijk ingeschat. Mevrouw Marijke Dillen vraagt naar de oorzaak van de laattijdige betaling. Is er dan geen overschot van de vorige jaren ?

De minister verwijst naar de uitleg over de niet belaste kredieten. De heer Karel Gutschoven verduidelijkt namens de minister dat het om een gesplitst krediet gaat. Het engagement is terug te vinden onder GVK (gesplitst vastleggingskrediet), de betaling onder GOK (gesplitst ordonnanceringskrediet). De vraag van het lid slaat op de GOK. In het verleden werden studies besteld, maar de uitvoering ervan vergt enige tijd. De planning van de ordonnanceringskredieten is een zeer technische gelegenheid. Men moet zo precies mogelijk berekenen welke facturen te verwachten zijn. Blijkbaar heeft men dat in dit geval toch niet accuraat ge-

noeg kunnen inschatten. Soms is het een kwestie van facturen die enkele dagen voor of na het jaareinde binnenkomen.

Programma 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat er enerzijds 6,2 miljoen euro bijkomt voor investeringen in twee rusthuizen (zie toelichting door minister), maar dat anderzijds de niet gesplitste kredieten verminderd worden met 50.650 duizend euro. De Toelichting (17/1-C) meldt het volgende : "Om budgettaire redenen wordt de dotatie voor het jaar 2002 echter beperkt tot 94.755 duizend euro. Hierdoor is het mogelijk dat vorderingsstaten die in 2002 worden opgemaakt pas in 2003 kunnen uitbetaald worden." Betekent dit dat de voorzieningen die op die middelen gerekend hebben, die niet zullen ontvangen ? Hoe staat de vermindering met 50.650 duizend euro in relatie tot de toename met 6,2 miljoen euro ? Gaat het in het ene geval om ordonnanceringskredieten en in het andere geval om machtigingen ? De minister had het in haar toelichting over de enorme encours. Zullen de kredieten beschikbaar zijn op het ogenblik dat de facturen ingediend worden ?

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst op het belang van de meerjarenbegroting. Daarin blijven de beleidskredieten ieder jaar dezelfde, behalve de vermeerdering dit jaar voor de ziekenhuizen. Gaat het om bepaalde projecten ? De minister zei immers bij de initiële begrotingsbespreking dat bepaalde projecten dermate groot zijn dat ze meteen alle kredieten uitputten. De betalings- en vereffeningskredieten stijgen de volgende jaren wel erg. Klopt de meerjarenbegroting of is dit een schatting ?

De minister antwoordt dat een meerjarenbegroting altijd voor een deel hypothetisch is, waarin b.v. het meerjarenengagement van de regering verwerkt is. Voor het overige werden de kredieten constant gehouden op basis van de begroting van dit jaar omdat de evolutie van de economische parameters onmogelijk te voorspellen is. De meerjarenbegroting heeft vooral tot doel de aangegane engagementen na te kunnen komen de volgende jaren. Het parlement moet kunnen nagaan of er niet te veel debudgetteringingen zullen zijn die de begrotingen van de volgende jaren belasten. Een meerjarenbegroting betekent niet dat er geen wijzigingen zullen zijn. Voor het VIPA wordt de lijn verder doorgetrokken naar de volgende jaren omdat er in afwachting van de doorlichting momenteel geen nieuwe beslissingen kunnen worden genomen. Wij-

zingen zullen het onderwerp zijn van de begrotingsopmaak voor 2003.

Mevrouw Inge Blauwhoff, kabinetsmedewerker, antwoordt verder namens de minister dat de afroaming met 50.650 duizend euro de betalingskredieten betreft (te onderscheiden van de beleidskredieten voor engagementen die worden aangegaan, en waarvan de betalingen later volgen). Bij het opstellen van de initiële begroting worden de betalingsverplichtingen geraamd. Bij de begrotingsaanpassing kon men vaststellen dat er voor 48 miljoen euro minder betalingsverplichtingen zullen zijn. Omdat er een marge op zit, is er wat meer afgegaan, nl. 50 miljoen euro. Indien zich een probleem stelt kunnen bepaalde facturen worden doorgeschoven naar 2003. Het gaat dan om facturen die misschien net niet meer voor het einde van het jaar binnenkomen.

Ingaand op de vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen zegt mevrouw Inge Blauwhoff verder dat de vermeerdering van de machtiging met 4 miljoen euro voor de ziekenhuissector slaat op de uitbouw van K-bedden voor forensische psychiatrie voor jongeren op het grondgebied van OPZ Geel.

De heer Koen Helsen juicht toe dat bijkomende middelen worden uitgetrokken voor de ontwikkeling van bijkomende plaatsen voor door de rechter geplaatste jongeren met dominante psychiatrische problemen. Het lid veronderstelt dat bij de bouw rekening wordt gehouden met het feit dat het om gesloten plaatsen gaat. Kunnen geïnterneerden (volwassenen) ook terecht in Geel? Hoe ver staat men met de planning in Geel?

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat alleen VIPA-middelen worden voorzien voor het OPZ Geel. In haar antwoord op een vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen op 28 februari had de minister nochtans gemeld dat ook bij het OPZ Rekem een gesloten afdeling voor delinquente jongeren met psychiatrische problemen zou worden opgericht (*Hand. VI. Parl. 20021-2002, nr. C143-WEL17*). Of zijn de middelen daarvoor op een ander programma terug te vinden?

De minister verwijst naar haar toelichting. De bedoeling van die bijkomende K-bedden (kinderbedden) in psychiatrie is om jongeren uit de gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdbijstand, die niet terecht kunnen in de psychiatrie wegens hun te zware problematiek, de juiste opvang te kunnen geven. Dit moet de uitstroom uit Mol verbeteren. Uiteraard gaat het om een gesloten afdeling, die bij OPZ Geel aansluit. (Voor de verklaring van de

keuze voor Geel wordt verwezen naar progr. 42.3, OPZ Geel.) Tweemaal acht bedden is weliswaar niet veel. De federale regering heeft bij de begrotingsaanpassing middelen vrijgemaakt om de bedden vanaf november operationeel te maken. De toewijzing gebeurt door de federale overheid, de erkenning door Vlaanderen. Over de toewijzing van de K-bedden (kinderbedden) is er nog geen eensgezindheid tussen het federale en het Vlaamse niveau. Behalve vanuit OPZ Geel zijn er ook kandidaturen vanuit gewone psychiatrische ziekenhuizen in Antwerpen en Gent. De Vlaamse overheid pleit voor het OPZ Geel vanwege de opnameplicht die vanuit een OPZ hard gemaakt kan worden. Vaak worden jongeren door de psychiatrie terug naar de jeugdrechter gestuurd met het argument dat de jongere nog niet rijp is voor therapie. De jeugdrechter kan in een gewoon psychiatrisch ziekenhuis de opname in een K-bed niet afdwingen. Als de federale en Vlaamse overheid het eens geraken op de interministeriële conferentie Volksgezondheid van 24 juni aanstaande, kan onmiddellijk gestart worden met de infrastructuurwerken; de werken worden reeds voorbereid. Dan kunnen de K-bedden in november in gebruik genomen worden.

Programma 41.1 Algemeen welzijnsbeleid

Mevrouw Sonja Becq vraagt of de verschuiving in de kredieten ook een inhoudelijke verschuiving inhoudt inzake het lokaal sociaal beleid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat basisallocatie 43.01, Subsidies voor experimenten met een bovengemeentelijke draagwijdte inzake welzijnsbevordering en sociaal beleid, – volgens haar het enige budget voor armoedebelief op dit programma – op nul gebracht wordt. Op de begroting onder de bevoegdheid van de heer Paul Van Grembergen, minister van Binnenlandse Aangelegenheden, is er een gelijksoortige basisallocatie terug te vinden (progr. 53.2 ba 33.10) die opnieuw geactiveerd wordt. Is er een verband tussen die twee bewegingen? Volgens het lid is er een verband met de VFIK-middelen (Vlaams Fonds voor de Integratie van Kansarmen), het betreft waarschijnlijk lijken die uit de kast vallen. Loopt men hier ook niet het risico dat nadien lijken uit de kast vallen?

De minister zegt dat ba 43.01 niets te maken heeft met armoedebelief. De armoedekredieten zijn terug te vinden op progr. 41.8 Integratie kansarmen. Ba 43.01 werd bij de initiële begroting 2002 ingeschreven met de bedoeling de experimenten van centra algemeen welzijnswerk en OCMW's in-

zake het beleid sociaal huis te financieren. Naar aanleiding van gesprekken met de sectoren en het verder gestalte krijgen van het ontwerpdecreet sociaal beleid is men tot het inzicht gekomen dat het niet zinvol is verder te experimenteren. Men is het eens dat men op relatief korte tijd tot een coherente visie rond het sociaal beleid en het sociaal huis moet komen. Op 28 april 2002 is dit proces gestart. Op de startdag waren 650 vertegenwoordigers van gemeenten en OCMW's aanwezig. Een aantal eerste lijnen werden daar uitgezet door de minister zelf en haar collega van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Van Grembergen. Deelgroepen zijn ondertussen aan de slag gegaan om het ontwerpdecreet verder gestalte te geven. De kredieten die voorheen voor de experimenten ingeschreven waren, worden nu samengevoegd.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of die ene visie over het lokaal sociaal beleid, én het sociaal huis, én de dienstencentra, én de kerntaken, én de zorgregio's, én de eerstelijnsgezondheidszorg al gevonden is. Het lid is verontwaardigd dat de minister dit niet vroeger toegelicht heeft voor de parlementsleden en vraagt dat dit zo vlug mogelijk gebeurt. Op welke termijn is het ontwerpdecreet te verwachten? De minister antwoordt dat het ontwerpdecreet verwacht kan worden tegen het einde van 2002.

Onder dit programma vallen ook de werkingskosten en de kredieten voor onderzoek voor het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies (CBGS). Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt waar het CBGS terecht komt na de hervorming in het kader van het project beter bestuurlijk beleid. Hoe wordt gegarandeerd dat de nood aan onderzoek en cijfermateriaal voor Welzijn en Volksgezondheid beantwoord blijft?

Minister Mieke Vogels antwoordt dat het volgens de sectorale invulling de bedoeling is dat het CGBS opgaat in de dienst Planning en Statistiek, met dien verstande dat een deel van het CBGS gevoegd wordt bij het horizontale departement Welzijn en Gezondheid in het kader van beleidsvoorbereiding. Over de preciese opdeling van middelen en mensen is nog geen uitsluitel. Ook nu zijn in het CGBS twee onderdelen vast te stellen: enerzijds het verzamelen van cijfermateriaal en registreren van demografische evoluties, anderzijds de beleidsvoorbereiding. Het CBGS zou dus niet langer als afzonderlijke instelling blijven bestaan.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat er geen wijzigingen zijn op ba 33.06, Subsidies voor aanmoediging, organisatie en ontwikkeling van ac-

tiviteiten inzake kinderrechten. Kunnen de engagementen nagekomen worden? De minister antwoordt dat er niets wijzigt.

Mevrouw Sonja Becq wenst een uitgebreide verklaring voor de interne verschuivingen op de begroting van het CICOV (Centrum voor Informatie, Communicatie en Vorming in de Welzijnssector). Naar waar werden de kredieten voor kwaliteitszorg verschoven? De minister antwoordt dat de kredieten voor kwaliteitszorg te vinden zijn op ba 12.03 Allerhande uitgaven in verband met kwaliteitszorg in de welzijns- en gezondheidszorg, op progr. 40.1 Algemene departementale bestaansmiddelen. Mevrouw Sonja Becq werpt op dat de beslissing om een kwaliteitsinstituut op te richten reeds vorig jaar genomen werd. Waarom worden die kredieten nu pas verschoven? De minister verduidelijkt dat de kredieten die nu samengevoegd worden, vroeger naar de koepels gingen voor de begeleiding en uitvoering van de kwaliteitsdecreten. Dat de beslissing vorig jaar werd genomen en nu pas merkbaar wordt in de begroting, heeft de koepels de nodige tijd gegeven om hun werking af te bouwen.

Mevrouw Sonja Becq merkt op dat er wel interne verschuivingen binnen het Zorgfonds gebeuren, maar dat er geen oplossing wordt gegeven aan de fundamentele problemen. Enerzijds is er een begrotingspost Opstartkosten Vlaamse Zorgkas die daalt ten aanzien van de initiële begroting, anderzijds is er ook een post Werkingskosten Vlaams Zorgfonds die verhoogt. Wat is de reden voor die afzonderlijke posten en verschuivingen? Betekent dit dat er in de toekomst een specifieke werkings-subsidie voor de Vlaamse Zorgkas zal blijven bestaan? Zit in de werkingssubsidies voor de zorgkassen ook nog een werkingssubsidie voor de Vlaamse Zorgkas? Reeds vroeger heeft spreker gevraagd hoeveel middelen naar de verschillende zorgkassen gingen en hoeveel leden er aangesloten waren. Het aantal aansluitingen bij de Vlaamse Zorgkas was toen al laag, wat te begrijpen is gezien ze geen bestaande werking had. Mevrouw Sonja Becq wil tenminste weten hoeveel de Vlaamse Zorgkast kost.

De heer Felix Strackx had graag vernomen hoeveel personen nu reeds aangesloten zijn, met specifiek ook de cijfers voor Brussel. Komt er nog een campagne voor Brussel?

De minister haalt twee redenen aan voor de twee afzonderlijke begrotingposten voor de Vlaamse Zorgkas. Vooreerst moest de Vlaamse Zorgkas van nul beginnen, en ten tweede heeft zij de duurste

opdracht, met name het aansluiten van personen die zich niet spontaan aandienen. Dit is een permanente opdracht. Op dit ogenblik is 90 percent van de Vlamingen aangesloten. De Vlaamse Zorgkas ontvangt ook nog middelen uit de post werkings-subsidies zorgkassen 33.01.

Wat Brussel aangaat, heeft de minister nog geen zicht op de aansluitingen. Op de vraag of er een campagne komt in Brussel, kan de minister momenteel nog niet antwoorden. Binnenkort wordt aan de Vlaamse regering een besluit voorgelegd over de mogelijke erkenning van bicommunautaire voorzieningen in Brussel waarmee convenanten kunnen worden afgesloten. Dit besluit werd voorbereid in akkoord met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Als op die manier het voorzieningenapparaat uitgebreid kan worden, dan loont het de moeite voor het einde van het jaar een campagne te voeren in Brussel (voor het einde van de aansluitingstermijn).

De opbrengst van de intresten bedraagt volgens de Toelichting 3,5 percent in plaats van de voorziene 4,5 percent. Mevrouw Sonja Becq wil weten of dit repercussies heeft op de reserves voor de volgende jaren. De heer Felix Strackx stelt dat het aanvankelijk voorgespiegelde rendement van 7 percent onwaarschijnlijk was. 3,5 percent daarentegen is nu wel laag, vindt het lid. Hoe verklaart de minister dit ?

Minister Mieke Vogels zegt dat 7 percent rendement via langetermijnbeleggingen mogelijk had kunnen zijn met de beurstoestand van toen. Ondertussen is de beurstoestand dermate gewijzigd dat dit al lang niet meer mogelijk is. Indien men toen een langetermijnbelegging had gedaan, dan was het rendement negatief geweest. De Vlaamse regering wenst het geld ook ethisch te beleggen, en tegelijk zodanig dat het gemeenschapsgeld voldoende kan opbrengen. Dat is niet eenvoudig. Mevrouw Marijke Dillen werpt op dat momenteel op een gewone spaarrekening al een rendement van 4,5 percent kan worden gehaald. Daarenboven kan het lid zich niet inbeelden dat er geen betere opbrengsten te halen zijn op een bedrag van die omvang. Mevrouw Inge Blauwhoff, kabinetsmedewerker, verduidelijkt namens de minister dat momenteel op twee maanden, maximaal drie maanden wordt belegd. Vorig jaar waren de condities beter, begin dit jaar zijn ze teruggevallen, om nu langzaam terug te stijgen. 3,5 percent is een voorzichtige raming voor 2002. Hopelijk valt het beter mee. Er wordt voor de beleggingen in ieder geval vergelijkend marktonderzoek verricht door het Zorgfonds. In afwachting van de aanduiding van vermo-

gensbeheerders – die procedure loopt – staat het Zorgfonds zelf in voor de belegging en om dezelfde reden gaat het om kortetermijnbeleggingen. Een commissie van professionele beleggingsadviseurs adviseert over de beste wijze van (ethisch) beleggen van het geld, maar finaliseert nu haar werkzaamheden.

Mevrouw Sonja Becq verwijst verder naar de passage in de Toelichtingen (17/1-C, blz. 123) over 33.01 Werkingsubsidies zorgkassen. Van de initieel voorziene werkingssubsidie van 6.817 duizend euro zal 992 duizend euro uitbetaald worden in 2003. Anderzijds wordt 496 duizend euro betaald als afrekening van de subsidie voor startkosten van 2001. Heeft een en ander te maken met het feit dat bij het begin nog geen duidelijke berekeningen konden worden gemaakt ? Zoniet, dan kreeg het lid graag meer verduidelijking. Wordt voor de zorgkassen dan een werkingssubsidie van 992 duizend euro ingeschreven voor 2003 of wordt daaraan nog iets toegevoegd ?

Mevrouw Inge Blauwhoff, kabinetsmedewerker, verduidelijkt dat de werkingssubsidies voor de zorgkassen in schijven uitbetaald worden, zoals dit gebruikelijk is voor subsidies. Een deel van de subsidies van 2001 wordt uitbetaald in 2002, een deel van de subsidies van 2002 wordt uitbetaald in 2003. Aangezien het hier een liquiditeitsbegroting betreft, wordt het deel dat pas in 2003 wordt uitbetaald afgetrokken als saldo, het deel van 2001 dat nog moet betaald worden, wordt bijgeteld voor 2002. Is deze manier van begroting niet van in het begin gekend, vraagt mevrouw Sonja Becq. Mevrouw Inge Blauwhoff antwoordt dat het Zorgfonds dit in de opstartfase nog niet zo had opgenomen, vanaf heden zal dit echter zo gebeuren.

De minister had het in de algemene bespreking over het besluit dat een nieuwe regeling zal treffen inzake de voorschotten aan de zorgkassen. In 2001 hebben de zorgkassen 80 percent ontvangen van de voorschotten. Hoe zit het met de voorschotten voor 2002, vraagt mevrouw Sonja Becq. Kan het probleem inzake betalingskredieten dat door een zorgkas werd signaleerd, met dat besluit worden opgelost ? Wordt er op korte termijn tegemoetgekomen aan de eventuele financiële tekorten ? De minister antwoordt dat de liquiditeitsproblemen van de zorgkassen opgelost worden door het besluit op de voorschotten.

Programma 41.2 Bijzondere jeugdbijstand

De minister stelt dat er naar aanleiding van de opening van de federale gesloten instelling in Everberg

bijkomende middelen zijn uitgetrokken voor de bijzondere jeugdbijstand. Vlaanderen moet in Everberg immers instaan voor de begeleiding, observatie en oriëntatie van de jongeren die door de Nederlandstalige jeugdrechtbanken worden geplaatst. Tegelijk moet worden gewerkt aan een versnelde uitstroom uit de Vlaamse gesloten instellingen in Mol en Ruiselede.

De heer Jef Goos, adjunct-directeur Gemeenschapsinstellingen, stelt namens de minister dat Everberg momenteel plaats biedt aan tien jongeren. Vijf plaatsen zijn voorbehouden voor jongeren geplaatst door de Nederlandstalige jeugdrechtbanken, de vijf andere plaatsen voor jongeren geplaatst door de Franstalige jeugdrechtbanken. De Nederlandstalige personeelsequipe staat in voor de pedagogische omkadering en begeleiding van de jongeren die door de Nederlandstalige jeugdrechtbanken zijn geplaatst, en bestaat momenteel uit zeven personeelsleden, met name een Vlaamse adjunct-directeur die tevens de functie van psycholoog waarneemt en zes begeleiders. Er bestaat een akkoord om het centrum uit te breiden. Vlaanderen zal waarschijnlijk vanaf 1 juli 2002 instaan voor de omkadering en begeleiding van twintig Vlaamse jongeren. De administratie is momenteel bezig met de aanwerving van bijkomend personeel. Streefdoel is om op 1 juli 2002 over een equipe van twintig personeelsleden te beschikken.

De minister voegt hieraan toe dat de Vlaamse Gemeenschap zich inderdaad akkoord heeft verklaard om vanaf 1 juli 2002 in te staan voor de begeleiding van twintig jongeren, maar wel op voorwaarde dat het federale niveau op dat ogenblik klaar is met de infrastructuurwerken, inclusief met de afsluiting rond Everberg. Deze afsluiting is zowel voor de veiligheid van het personeel als voor het comfort van de jongeren nodig. Zonder omheining kunnen de jongeren in de zomer immers niet buiten. Indien de afsluiting, waarvoor een kapvergunning van de gemeente nodig is, niet tijdig klaar is, moet de uitbreiding worden uitgesteld tot 21 juli.

De heer Lucien Rahoens, directeur afdeling Bijzondere Jeugdbijstand, stelt namens de minister dat de dotatie aan het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand bij de begrotingsaanpassing werd verhoogd met 4,4 miljoen euro als gevolg van een beslissing van de Vlaamse regering om te komen tot bijkomende privé-initiatieven om de uitstroom uit Everberg en de gemeenschapsinstellingen te organiseren en indien mogelijk om ook de instroom te beperken. Zodra de middelen vastliggen, wordt de sector opgeroepen om initiatieven in te dienen. Ook in de initiële begroting 2002 werden middelen

voor nieuw beleid ingeschreven. Deze middelen worden behouden. Zij waren evenwel exclusief op de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen gericht via een concept van gestructureerde kortdurende residentiële begeleiding. Initiatiefnemers hebben reeds op deze middelen ingetekend. Vermoedelijk zullen op 1 juni, ten laatste op 1 juli 2002, de eerste initiatieven concreet van start gaan. De middelen die nu bij de begrotingsaanpassing nog eens bijkomend worden ingeschreven, zullen tegen het eind van dit jaar tot concrete initiatieven leiden. De minister voegt hieraan toe dat er zeer hard gewerkt is. Als de nieuwe initiatieven op 1 juni van start kunnen gaan, zijn de middelen enkel gedurende de periode van januari tot en met mei niet kunnen worden besteed. Deze middelen zullen volgend jaar als niet belaste kredieten naar de algemene middelen terugvloeiën.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of de minister een overzicht kan bezorgen van zodra beslist is voor welke nieuwe initiatieven voor 1bis voorzieningen de bijkomende middelen zullen worden aangewend. Voorts stelt de spreker dat ze het niet eens is met de manier waarop de minister rekt. Men hoeft niet te wachten tot januari om te beslissen over de aanwending van de middelen voor nieuw beleid. Dat kan reeds in september of oktober van het voorgaande jaar. De spreker vindt het wel positief dat nieuwe initiatieven in 2002 reeds in juni of juli zullen worden opgestart. Dit is een verbetering ten aanzien van de vorige jaren, toen de nieuwe initiatieven vaak pas op het einde van het begrotingsjaar werden opgestart. De spreker hoopt dat de middelen die bij de begrotingsaanpassing bijkomend worden ingeschreven, ook snel worden vastgelegd. De minister antwoordt dat de bijkomende middelen die bij de begrotingsaanpassing werden ingeschreven, zullen worden toegekend onder meer op basis van een evaluatie van de nieuwe initiatieven waarvoor in de initiële begroting 2002 bijkomende middelen zijn toegekend en die waarschijnlijk op 1 juni worden opgestart. Zodra deze beslissing genomen is, wil de minister ze aan het parlement meedelen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt om bij het verslag een bijlage op te nemen met gegevens over de capaciteitstoename in 2001 en 2002 in de verschillende voorzieningen en met nuances volgens de verschillende maatregelen die de jeugdrechter kan opleggen. Ze wil ook weten of een deel van de bijkomende middelen voor werkingskosten bestemd is. De minister verwijst naar de bijlage.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat bij de begrotingsaanpassing de problematiek van de

jongeren die een als misdaad omschreven feit (MOF) hebben gepleegd, als prioritair wordt beschouwd. Sinds begin dit jaar gaat er zeer veel aandacht naar deze jongeren, en werd in Everberg een federale gesloten instelling geopend. In Vlaanderen vroeg de sector evenwel al lang dat de jongeren in een problematische opvoedingssituatie (POS) als prioritair zouden worden beschouwd. Voor deze jongeren is er immers een groot tekort aan opvang. Worden er bij de begrotingscontrole ook bijkomende middelen uitgetrokken voor POS-jongeren? Hoeveel? Kan er een onderscheid worden gemaakt voor de bijkomende capaciteit tussen MOF- en POS-jongeren? De minister antwoordt dat het moeilijk is om voor de bijkomende capaciteit een onderscheid te maken tussen MOF- en POS-jongeren. De voorzieningen hebben immers nooit een onderscheid gemaakt tussen de jongeren die in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming als MOF- dan wel als POS-jongere werden geplaatst. De jeugdrechter kan immers zowel voor een als misdaad omschreven feit als in een problematische opvoedingssituatie maatregelen opleggen. Ook in de nieuwe voorstellen die nu op federaal niveau voorliggen, blijft dit behouden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey leest in de Toelichting dat het verschil tussen de werkingskosten van de gemeenschapsinstellingen in Mol en Ruiselede en de dotatiekredieten wordt gecompenseerd door eigen inkomsten en de overdracht van de beschikbare saldi. Wat zijn de eigen inkomsten? Vanwaar komt de verhoging van de eigen inkomsten? De heer Jef Goos, adjunct-directeur Gemeenschapsinstellingen antwoordt dat de eigen inkomsten grotendeels betrekking hebben op de kinderbijslag, en voor een kleiner deel op onderhoudsbijdragen. Het aandeel van de onderhoudsbijdragen wordt jaarlijks wel kleiner. Voorts zijn er nog een aantal kleinere inkomsten zoals de terugbetaling van personeel en maaltijden in de instelling. De minister antwoordt dat de compensatie vooral gebeurt door de overdracht van de saldi. De eigen inkomsten nemen niet spectaculair toe.

Programma 41.3 Bejaardenzorg

Mevrouw Sonja Becq vraagt in verband met ba. 63.01 'Subsidiëring als tegemoetkoming in de einde-opstalvergoeding bij onroerende leasingovereenkomst van openbare serviceflats/BEVAK' of de regering bij de opmaak van de initiële begroting 2002 niet had kunnen voorzien dat er zoveel serviceflats zouden worden gerealiseerd. De minister antwoordt dat in het verleden steeds werd vastgesteld dat er minder flats werden gerealiseerd dan

het vooropgestelde aantal. Om deze reden werd het krediet in het verleden stelselmatig verlaagd. Nu is er plots een kleine meerkost van ongeveer 520.000 euro. Het gaat hier slechts om een kleine aanpassing. Het is niet zo dat er plots een groot enthousiasme bestaat voor de Bevak-formule. Mevrouw Inge Blauwhoff, kabinetsmedewerker, verduidelijkt namens de minister dat het bij de begrotingsopmaak nog niet duidelijk was hoeveel middelen juist moesten worden ingeschreven. Omdat er nu wel duidelijkheid is, werd de begroting lichtjes aangepast.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, waarnemend voorzitter, stelt dat de programmatie van de RVT-bedden eind 2002 ten einde loopt. Momenteel voert de Vlaamse regering onderhandelingen met de federale regering. Hoe ver staat het hiermee? De minister antwoordt dat de onderhandelingen met het federale niveau zeer moeilijk verlopen, omdat de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap een verschillende visie hebben. Bedoeling was om opnieuw een akkoord af te sluiten voor vijf jaar, en om een grote autonomie toe te kennen aan de gemeenschappen voor de verdeling van de ROB-bedden die bijkomend gereconverteerd worden tot RVT-bedden. Er moet in elk geval wel een oplossing worden gevonden. Op 24 juni vindt een interministeriële conferentie Gezondheid plaats. De werkgroep die zich momenteel met deze problematiek bezighoudt, zal dan verslag uitbrengen.

Voorts heeft mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vernomen dat er een nieuwe pool is van toegewezen RVT-bedden die niet worden gebruikt. Wat zal er met deze bedden gebeuren? Worden ze zo snel mogelijk toegewezen? De minister antwoordt dat men ervan uitging dat er snel een akkoord zou zijn over de nieuwe programmatie, en dat men de bedden uit de pool dan tegelijkertijd met de andere RVT-bedden volgens de nieuwe criteria wilde verdelen. Als het akkoord te lang op zich laat wachten, zal er al sneller een beslissing over de bedden uit de pool moeten worden genomen. De bedden zullen dan nog op basis van de oude criteria worden verdeeld.

Programma 41.4 Gezinszaken

– Algemeen

Mevrouw Sonja Becq wil weten of de vraag naar thuiszorg toeneemt in het kader van de zorgverzekering. De minister antwoordt dat de druk bij de diensten voor thuiszorg inderdaad toeneemt sinds de opstart van de zorgverzekering, maar dat dit niet besproken is naar aanleiding van de begro-

tingsaanpassing. Dit zal pas bij de opmaak van de initiële begroting 2003 ter sprake worden gebracht. Men zal er wel rekening mee moeten houden dat dit niet de enige vraag in de sector is naar meer middelen, en dat de middelen van de Vlaamse regering niet onbeperkt zijn. Op een vraag van mevrouw Sonja Becq of er al cijfers beschikbaar zijn over de stijgende vraag naar thuiszorg, antwoordt de minister ontkennend.

Mevrouw Sonja Becq leest in de Toelichting bij ba. 34.06 'Subsidies aan de diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg' dat er voor 2001 een bijkomend krediet van 427.000 euro nodig is voor de ex-DAC'ers. Zijn deze middelen nodig tot en met 2005 ? Wat gebeurt er daarna ? Komt er dan een regulier kader ? De heer Karel Gutschoven antwoordt namens de minister dat er bij de regularisatie van de DAC'ers logistieke hulp in de begroting 2001 een foutieve inschatting is gemaakt. Daarom is nu een recurrent bijkrediet van 427.000 euro nodig tot 2005. Het bedrag van 427.000 euro dat nu wordt ingeschreven, is het bijkrediet voor 2001. Voor 2002 en de volgende jaren worden deze middelen toegevoegd bij de herverdeling van de provisiemiddelen op programma 40.3 'Krediet in het kader van het sociaal akkoord' over alle sectoren.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt een vraag over de opvoedingsondersteuning (ba. 34.01 'Subsidies aan initiatiefnemers die activiteiten inzake opvoedingsondersteuning organiseren'). Zowel in de begroting 2001 als in de begroting 2002 werd 488.000 euro ingeschreven. Deze commissie heeft al meermaals gewezen op de grote nood van ouders aan opvoedingsondersteuning. Waarom nemen de middelen dan niet toe ? Voorts verwijst de spreker naar een project in Maasmechelen dat met SIF-middelen (Sociaal Impulsfonds) wordt gefinancierd. In de toekomst vallen de SIF-middelen weg. Hoe wordt dit dan verder opgevolgd ? De minister antwoordt dat de middelen op ba. 34.01 enkel dienen om het decreet van 19 januari 2001 houdende inrichting van activiteiten inzake gezinsondersteuning uit te voeren. Het gaat hierbij enkel om vormingsactiviteiten. Het krediet voor opvoedingsondersteuning is een horizontaal krediet. Er kan niet uit één post in de begroting worden afgeleid wat er allemaal aan opvoedingsondersteuning gebeurt. Er gebeurt immers veel meer dan de uitvoering van het decreet. Zo kreeg Kind en Gezin, dat aan structurele opvoedingsondersteuning doet via de consultatiebureaus, de voorbije jaren stelselmatig meer middelen. Ook binnen de kinderopvang wordt opvoedingsondersteuning steeds belangrijker. Opvoedingsondersteuning gebeurt ook

in het kader van de integrale jeugdhulpverlening. Na dit jaar kan het decreet worden geëvalueerd, en eventueel bijgestuurd. Op dat ogenblik kan men beslissen om de middelen voor die basisallocatie te verhogen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt dat haar fractie het decreet op de opvoedingsondersteuning altijd te eng heeft gevonden. De CD&V-fractie heeft zelf een veel ruimer voorstel van resolutie betreffende opvoedingsondersteuning ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, Nr. 408/1). De spreker vraagt de minister om bij de opmaak van de initiële begroting 2003 meer aandacht te hebben voor opvoedingsondersteuning. Opvoedingsondersteuning is een zeer belangrijk onderdeel van het luik preventie binnen de integrale jeugdhulpverlening. Meer middelen voor opvoedingsondersteuning kan besparingen opleveren in de bijzondere jeugdbijstand en in de integrale jeugdhulpverlening. De minister antwoordt dat ze deze positieve steun zal meenemen naar de begrotingsonderhandelingen.

– *Kind en Gezin*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of de stijging van de dotatie voor Kind en Gezin (ba. 41.01) met 1.190.000 euro enkel een stijging voor de kinderopvang inhoudt. Worden er ook voor andere taken meer middelen ingeschreven, bijvoorbeeld voor kindermishandeling of de Jongerentelefoon ? De minister antwoordt dat dit middelen zijn voor de uitbetaling van de CAO 2001-2002 met betrekking tot het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de Vlaamse ambtenaren bij Kind en Gezin. Voor het overige is het beleid voor Kind en Gezin constant gebleven.

Mevrouw Sonja Becq stelt dat op de website van Kind en Gezin staat dat kinderdagverblijven en diensten voor onthaalgezinnen die nieuw worden erkend, slechts in december en enkel voor een twaalfde deel van het jaarbedrag zullen worden gefinancierd. Deze diensten kunnen toch al voor december worden erkend, waarom worden ze dan niet eerder gefinancierd ? Zijn er liquiditeitsproblemen ? De minister antwoordt dat men voor de kinderdagverblijven en de diensten voor onthaalgezinnen gelijktijdig de DAC-regularisatie, de loonharmonisatie en de enveloppenfinanciering moest opstarten. Dit was een heel ingewikkelde oefening met zeer complexe berekeningen. Nu blijkt dat de enveloppen voor bepaalde diensten voor onthaalgezinnen en kinderdagverblijven onvoldoende middelen bevatten omdat de anciënniteit niet voldoende werd meegerekend. Momenteel is nog niet duidelijk hoeveel de tekorten juist be-

dragen. De enveloppen worden dan ook niet hals-overkop aangepast. Wel wordt ervoor gezorgd dat er geen kinderdagverblijven of diensten voor ont-haalgezinnen in de problemen geraken omwille van de foute berekening. Daarom worden nu kredieten ingeschreven om de tekorten bij te passen. Wanneer men in 2003 meer zicht heeft op de tekorten, kunnen eventueel de enveloppencriteria worden bijgestuurd. De vraag die zich bij de begrotingsaanpassing stelde, was hoe men hiervoor middelen kon genereren binnen een begroting die reeds vastlag. Dit kan door nieuwe beslissingen achteruit te schuiven. Vandaar dat nieuwe diensten die een erkenning aanvragen er rekening mee moeten houden dat ze dit jaar slechts voor een twaalfde zullen worden gefinancierd. Nieuwe diensten kunnen dus erkend worden, maar ze zullen hun werking pas op 1 december kunnen opstarten. De heer Karel Gutschoven voegt hier namens de minister aan toe dat de raad van bestuur van Kind en Gezin deze beslissing heeft genomen. In september 2002 zal men nagaan of er toch geen middelen zijn voor die diensten die hun werking al vroeger willen opstarten.

De minister zegt voorts dat gekozen is voor het minste kwaad. Als men de nieuwe diensten vroeger zou opstarten, zou men immers de bestaande diensten in de kou zetten. Men kan zich nu de vraag stellen wie verantwoordelijk is voor de foute berekeningen, maar eigenlijk doet deze discussie niet meer terzake. De verantwoordelijkheid van de minister en de raad van bestuur van Kind en Gezin is ervoor te zorgen dat de bestaande diensten op een behoorlijke wijze kunnen voortfunctioneren, en dat er dit jaar maar bijkomende voorzieningen komen in de mate dat ze ook kunnen worden gefinancierd.

Op de vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen of dit betekent dat er voor de volgende jaren een veel hoger bedrag moet worden ingeschreven, antwoordt de minister ontkennend. Wel zal de enveloppenfinanciering moeten worden herbekeken. Op dit ogenblik is het nog helemaal niet duidelijk of er veel meer middelen zullen nodig zijn. De heer Karel Gutschoven antwoordt namens de minister dat er een overschatting is geweest van de middelen voor de diensten voor gezinsopvang, en een onderschatting van de middelen voor de kinderkribbes. De overschatting wordt bevroren, zodat die op termijn uitdooft. Op deze wijze wordt de situatie rechtgetrokken. Er moeten dus slechts heel tijdelijk bijkomende middelen worden gegenereerd.

Mevrouw Sonja Becq stelt ook vast dat voor de particuliere opvanginstellingen in 2001 niet zoveel

werd gerealiseerd als begroot. Er is hier dus nog heel wat vrije ruimte. De spreker vermoedt dat dit ook in 2002 het geval zal zijn. De minister antwoordt dat dit komt omdat initiatieven vaak pas in de loop van het jaar worden opgestart, waardoor de middelen voor de maanden waarin er nog geen werking was, niet kunnen worden besteed. Mevrouw Sonja Becq stelt de indruk te hebben dat ook de kwaliteit niet wordt gehaald. De minister antwoordt dat het niet zo is dat de particuliere opvanginstellingen de kwaliteitsnormen niet halen. Wel vormen de normen voor bepaalde particuliere opvanginstellingen een te hoge drempel. Mevrouw Sonja Becq repliceert dat als dat zo is, men een discussie over de kwaliteit moet houden. De minister antwoordt dat men het ook kan zien als een discussie over de formulering van kwaliteitsnormen.

Programma 41.5 Gehandicaptenzorg

Mevrouw Ingrid van Kessel stelt dat men het voormiddag al had over de verschuiving van middelen op ba. 41.11. 'Dotatie aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH)'. Geldt dezelfde redenering van een verrekening ten aanzien van het vorige jaar ook voor ba. 61.04 'Investeringsdotatie aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap'. Er is hier een mindering van 3.696.000 euro. Wijst dit erop dat de investeringskredieten niet volledig werden opgebruikt? De minister antwoordt dat dit vergelijkbaar is met het VIPA-verhaal is, waarbij de facturen lang achterblijven.

Mevrouw Ann De Martelaer stelt vast dat er nog steeds een heel grote achterstand is voor de afrekening van de dagprijs. De voorziening waar de spreker in het verleden werkte, kreeg pas nu de afrekening voor het boekjaar 1999. Wordt die achterstand bij het Vlaams Fonds dan niet ingehaald? De minister antwoordt dat er een inhaaloperatie bezig is. Ze belooft de cijfers op te vragen in verband met de gemiddelde achterstanden.

– Persoonlijke-assistentiebudget

Mevrouw Ann De Martelaer vraagt of de minister een stand van zaken met betrekking tot het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) kan geven. De spreker leest in de Toelichting dat er een aantal criteria worden vastgesteld voor de goedkeuring van de dossiers. De spreker heeft de indruk dat de vraag naar een PAB heel groot is, maar dat er nog niet veel dossiers zijn goedgekeurd. Hoe ziet de toekomst van het PAB eruit? Mevrouw Ingrid van Kessel sluit zich aan bij de vragen van mevrouw

Ann De Martelaer. Er zullen 127 budgetten worden toegewezen, maar er is onduidelijkheid over de wijze waarop de scores worden bepaald en de dossiers toegewezen.

De minister antwoordt dat het uitvoeringsbesluit over het persoonlijke-assistentiebudget reeds enkele malen ter sprake kwam in deze commissie. De vraag naar een PAB is enorm. Momenteel wordt nagegaan hoe dit besluit kan worden verengd. Het is zinloos om het besluit ruim te houden en iedereen de indruk te geven recht te hebben op een PAB om vervolgens acht tot tien jaren op een wachtlijst terecht te komen. Een tweede probleem is dat het PAB ook kan worden aangewend voor de mantelzorger, met name om een familielid als persoonlijke assistent aan te werven. Dit staat in schril contrast met de mantelzorgpremie in het kader van de zorgverzekering, waar wel een strikt onderscheid wordt gemaakt tussen professionele zorg en zorg door een vrijwilliger. Binnen het Vlaams Fonds is er een Stuurgroep erkenningen PAB actief. De administratie heeft de PAB-besluiten aangepast. De aanpassing heeft onder meer betrekking op een beperking van de mantelzorg. Deze voorstellen zullen voor advies aan de volgende raad van bestuur van het Vlaams Fonds worden bezorgd. Vervolgens moet de Vlaamse regering een beslissing nemen. De minister belooft wel dat ze de besluiten met deze commissie wil bespreken vooraleer ze aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

– *Persoonsgebonden budget*

Mevrouw Ann De Martelaer stelt dat ze de indruk heeft dat het persoonsgebonden budget (PGB) vooral geïmplementeerd wordt in het kader van de centrale-wachtlijstwerking. Wordt het PGB-decreet zelf ook verder ingevuld? De minister ontkent dat de persoonsgebonden budgetten worden opgestart naar aanleiding van de centrale-wachtlijstwerking. Vanuit bepaalde kringen werd gevraagd om het PGB te gebruiken voor wie voor residentiële opvang kiest – meestal personen met een complexe handicap – maar nog anderhalf tot twee jaar moet wachten om in een residentiële setting terecht te kunnen. Er was voorzien om deze mensen intussen al ambulante hulp aan te bieden. Na lange gesprekken is besloten om het PGB hier niet voor te gebruiken omwille van de rechtszekerheid. Indien men het PGB aan de persoon met een handicap zou geven, die het op zijn beurt aan de voorziening zou geven, heeft men immers te maken met twee engagementen op basis van twee verschillende decretale basissen. Ten eerste wordt een erkenning toegezegd aan een voorziening die op basis daar-

van haar infrastructuur uitbouwt en personeel aanwerft. Ten tweede worden dezelfde middelen op basis van een andere decretale basis als PGB aan een individu toegekend. Men kan dat individu echter op geen enkele decretale basis verplichten om dat PGB nadien aan die voorziening te geven. Omwille van deze juridische problemen werd besloten dat de persoon met een handicap een akkoord moet afsluiten over de ambulante opvang met de voorziening, en dat de middelen in het kader van de erkenning rechtstreeks naar de voorziening gaan die deze middelen nodig heeft om de nodige infrastructuur uit te bouwen en het personeel aan te werven. Er wordt dus voortgewerkt met de PGB-uitvoeringsbesluiten, maar ze worden losgekoppeld van de centrale-wachtlijstwerking.

– *Individuele materiële bijstand en multidisciplinaire teams*

Mevrouw Ann De Martelaer vermoedt dat ook de individuele materiële bijstand vertraging zal opleveren. Worden er initiatieven genomen om de MDT's (multidisciplinaire teams) bij te sturen zodat de dossiers tijdig kunnen worden behandeld? Moet men dit niet bewaken omdat een deel van de voorziene middelen misschien niet zullen worden opgebruikt? Mevrouw Ingrid van Kessel stelt dat ze vernam dat de MDT's een sanctie zouden krijgen als ze de vragenlijst voor de individuele materiële bijstand niet volledig invullen. De MDT's zouden hierdoor sterk aarzelen alvorens een dossier in te sturen. Dit zou de oorzaak zijn van de vertraging. De spreker stelt in het verleden reeds aan de minister te hebben gevraagd hoeveel aanvragen er sinds januari zijn gebeurd. Ze heeft de indruk dat er zeer weinig dossiers worden ingediend. De spreker onderschrijft de vraag van mevrouw Ann De Martelaer naar een betere ondersteuning van de MDT's.

De minister antwoordt dat het laatste woord over de individuele materiële bijstand zeker nog niet gevallen is. De multidisciplinaire teams staan sinds jaren in voor de screening van personen met een handicap, en doen de voorbereiding van de dossiers voor de PEC's (provinciale evaluatiecommissies) die beslissen over het toelatingsticket voor het Vlaams Fonds. In het verleden werd de individuele materiële bijstand hier uitgelicht. Men kreeg een toegangsticket tot het Vlaams Fonds voor een bepaalde handicap. Vervolgens kon men hulpmiddel per hulpmiddel bij het Vlaams Fonds aanvragen. Elke aanvraag werd dan afzonderlijk afgewogen.

De MDT's vragen al jaren een betere vergoeding voor de dossiers die zij opstellen. Dit staat los van

de individuele materiële bijstand. De minister stelt altijd voorstander te zijn geweest van minder MDT's die meer kwaliteit leveren, en daarvoor een hogere vergoeding krijgen. Nu blijkt echter dat de raad van bestuur van het Vlaams Fonds deze piste niet volgt. De minister wacht al twee jaar op een besluit waarin de kwaliteitscriteria worden gedefinieerd, en geraakt niet verder dan een besluit waarin staat dat de MDT's hun formulieren volledig en correct moeten invullen. Reden is dat de raad van bestuur is samengesteld uit de verschillende zuilen. Er zijn 444 MDT's erkend, waarvan sommige slechts een of twee dossiers per jaar toesturen, waardoor de kwaliteit helemaal niet gegarandeerd wordt. De minister stelt vragende partij te zijn voor een besluit dat duidelijke kwaliteitscriteria bevat en waarin wordt opgelegd hoeveel dossiers minimum moeten worden opgesteld. Als dat besluit er is, wil de minister de vergoeding optrekken. De minister stelt nu van mevrouw van Kessel te vernemen dat de MDT's zeggen hun dossiers niet te durven insturen omdat ze volledig moeten zijn ingevuld. De minister stelt vast dat er op dit ogenblik sprake is van een georganiseerde obstructie door de MDT's. Als dit zo voortgaat, zal de overheid de functies van de MDT's naar zich toe moeten trekken. Voor de individuele materiële bijstand werd wel al gezorgd voor een kwaliteitsverhoging bij de MDT's. 110 MDT's zijn hiervoor erkend, en hun vergoeding is reeds verhoogd tot 200 euro per dossier.

Op de vraag van mevrouw Ingrid van Kessel of dit los staat van de wijze waarop de MDT's de dossiers invullen, antwoordt de minister ontkennend. In het besluit op de individuele materiële bijstand staat dat een MDT erkend kan worden om een dossier op te stellen op voorwaarde dat het dossier volledig wordt ingevuld en een beroep wordt gedaan op een ergotherapeut en een psycholoog.

Mevrouw Ingrid van Kessel vindt het opvallend dat slechts een matige 80 percent van de individuele materiële bijstand werd gerealiseerd. Is het besluit dan wel op een correcte basis genomen? De spreker stelt signalen te krijgen dat dit niet het geval is. Er is ook een link met het besluit op de elektronische rolstoelen. De spreker herinnert zich dat de minister onlangs in deze commissie verklaarde dat firma's twee soorten prijslijsten hanteren. Indien dit zo is, moet dit worden gecorrigeerd. De spreker stelt wel dat niemand haar dit kan bevestigen. Ze heeft wel vernomen dat het Riziv voor de elektronische rolstoelen van een bepaalde firma niet tussenkomen omdat de wielen te klein zijn. Hierdoor worden deze rolstoelen zo weinig gebruikt dat deze firma in België een hogere prijs moet aanrekenen

dan in de buurlanden. Als dit juist is, plaatst dit het verhaal van de prijssetting die in België 25 percent hoger zou liggen dan in de omringende landen in een heel ander daglicht. De minister antwoordt dat ze hoopt dat er een oplossing zal worden gevonden op de interministeriële conferentie Gehandicaptenzorg. Punt 2 op de agenda van deze IMC zijn de elektronische rolstoelen.

– *Kenniscentrum*

Mevrouw Ingrid van Kessel stelt een vraag over het kenniscentrum Steunpunt voor Netwerking rond Specifieke Doelgroepen zoals personen met een niet aangeboren hersenletsel, personen met autisme en verstandelijk gehandicapten met ernstig probleemgedrag. Ook binnen het Riziv overweegt men voor dezelfde doelgroepen een betere multidisciplinaire wetenschappelijke onderbouw via de referentiecentra. Vindt er hierover overleg plaats tussen Vlaanderen en Wallonië? De minister antwoordt dat Vlaanderen dit netwerk wil opstarten omdat een aantal personen met een handicap op een wachtlijst blijven staan omdat voorzieningen onvoldoende knowhow hebben ten aanzien van personen met een niet aangeboren hersenletsel, personen met autisme en verstandelijk gehandicapten met ernstig probleemgedrag. Op de volgende vergadering van de raad van bestuur van het Vlaams Fonds zal een beslissing over de middelen worden genomen. Vervolgens kan de minister een voorstel van beslissing aan de Vlaamse regering voorleggen. Bedoeling is de middelen niet over een aantal deskundigen te spreiden, maar ze te bundelen in één VZW, om directe ondersteuning te geven aan voorzieningen die daar nood aan hebben. Er wordt geopteerd voor een formule waarbij instellingen die wel over deze knowhow beschikken, iemand vrijstellen om gedurende een jaar voor de VZW te werken en in de andere voorzieningen opleiding te geven. Deze instellingen krijgen dan de nodige middelen om deze persoon te vervangen. De minister antwoordt dat ze niet wist dat ook het federale niveau een initiatief neemt ten aanzien van deze drie doelgroepen. Ze zal hieromtrent contact opnemen met het Riziv.

– *Opvang van mentaal gehandicapte personen met een psychiatrisch probleem*

Mevrouw Ingrid van Kessel vraagt hoe de minister het Vlaams Fonds wil stimuleren om zorg aan te bieden voor mentaal gehandicapte personen met een randpsychiatrische problematiek. In het verleden stond het Vlaams Fonds hier immers heel hui-verachtig tegenover. De minister antwoordt dat er verschillende beschotten tussen de verschillende

soorten zorg bestaan, waardoor personen met een mentale handicap en een psychiatrisch probleem soms nergens terecht kunnen. Als ze ook nog eens de stempel van delinquente persoon dragen, neemt de psychiatrie hen helemaal niet graag op. Ze komen dan in gesloten instellingen terecht. De oplossing zou kunnen bestaan in aparte voorzieningen met een multidisciplinaire aanpak waar handicap en psychiatrische stoornis kunnen samengaan. Een andere oplossing is een opnameplicht, maar de sector is daar geen voorstander van. Op dit ogenblik is een opnameplicht ook niet nodig. Dankzij de goede centrale-wachtdienstwerking en de bijzondere inspanningen die nu worden geleverd, zijn de voorzieningen bereid om hun verantwoordelijkheid op te nemen voor de mensen die reeds het langst op de wachtlijsten staan. Momenteel werkt het huidige systeem goed. Op termijn zal het wel nodig zijn om voor een restgroep te komen tot een specifiek aanbod.

Mevrouw Ingrid van Kessel vraagt of er ten aanzien van deze doelgroep ook geen afzonderlijk wetenschappelijk onderzoek zou moeten worden uitgevoerd, net als voor personen met een niet aangeboren hersenletsel. De minister verwijst naar het antwoord van de heer Kusters, administrateur-generaal van het OPZ Rekem (zie Progr. 42.3 Psychiatrische verpleging).

Programma 41.7 Maatschappelijk welzijn

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt een vraag in verband met ba. 34.24 'Subsidies voor de uitbouw van een welzijnsgerichte benadering van criminaliteit, onveiligheid(sgevoelens) en slachtofferzorg. Naar waar worden de 486.000 euro personeelskosten in het kader van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden overgeheveld? De minister antwoordt dat er personeel wordt aangeworven die deze programma's in de gevangenissen moeten uitwerken. Zodra de aanwervingen zijn gebeurd, worden de middelen overgeheveld naar programma 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen.

Programma 41.9 Integrale jeugdhulpverlening

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat de integrale jeugdhulpverlening maar traag op gang komt, en dat er nog niet veel van zichtbaar is. In de begroting wordt dit steeds als een prioriteit voorgesteld, en worden er veel middelen uitgetrokken, maar hoeveel van de voorziene middelen werden in 2001 en 2002 ook effectief uitbetaald? De minister antwoordt dat in 2001 2.479.000 euro werd voorzien, waarvan 1.391.000 euro werd vastgelegd,

en 52.000 euro werd geordonnanceerd. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt wat er gebeurde met de middelen die in 2001 niet werden uitbetaald. De minister antwoordt dat de niet belaste kredieten, met name 1.088.000 euro naar het FFEU (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) zijn gegaan. De minister antwoordt voorts dat er net drie succesvolle studiedagen plaatsvonden in de pilootregio's. De integrale jeugdhulpverlening evolueert gunstig. De reden waarom de integrale jeugdhulpverlening zo traag vorm krijgt, is dat men eerst personeel moet aanwerven. Hiervoor is men aan allerlei objectieve procedures gebonden die veel tijd in beslag nemen. De vastleggingen in de begroting 2001 betroffen vooral contracten met de provincies voor de ondersteuning en de communicatie. In de begroting 2002 worden eindelijk middelen overgeschreven naar programma 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen voor de aanwerving van personeelsleden. De mensen die de integrale jeugdhulpverlening in de pilootregio's moeten trekken, zijn intussen aan de slag gegaan, en hebben ondersteuning gekregen. 2002 wordt een belangrijk jaar voor de integrale jeugdhulpverlening.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of er hiervoor geen decretale basis nodig is. De minister antwoordt dat het ontwerp van decreet integrale jeugdhulp onlangs bij het Vlaams Parlement is ingediend. Om de integrale jeugdhulpverlening op te starten, is er wel geen decreet nodig. Dat is enkel nodig om te kunnen afwijken van de bestaande regelgeving. Momenteel worden nog maar enkel experimenten op het terrein gestart om na te gaan hoe men de integrale jeugdhulpverlening kan organiseren.

Programma 42.1 Volksgezondheid

Mevrouw Sonja Becq vraagt of de daling van de middelen voor drugpreventie betekent dat er ook minder aan preventie wordt gedaan. Van ba. 33.65 'Subsidies ten behoeve van de drugpreventie/preventiewerkers' (progr. 42.2 Medisch Sociaal Beleid) worden 511.000 euro overgeheveld, waarvan 372.000 naar progr. 42.1 Volksgezondheid ba. 34.27 'Subsidies geestelijke gezondheidszorg kaderend in het decreet van 18 mei 1999' voor de drugpreventiewerkers bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg. 109 euro wordt binnen progr. 42.2 overgeheveld van ba. 33.65 naar ba. 33.60 'Subsidie aan het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie'. Is dit een heroriëntering van het beleid?

Mevrouw Niki Degryze vraagt of de minister hierover een schema kan bezorgen, zodat duidelijk

wordt welke middelen effectief voor drugpreventie worden aangewend. De minister belooft dit.

De minister antwoordt dat er niet minder middelen voor drugpreventie zijn dan in het verleden. De initiële begroting voor drugpreventie werd zelfs verhoogd om – met de opzegging van de convenanten met de provincies – aan de centra voor geestelijke gezondheidszorg een preventiewerker bij te geven, en om eventueel op de federale Drugnota te kunnen inspelen. Bij de begrotingsaanpassing worden middelen overgeheveld van progr. 42.2 ba. 33.65 naar de centra geestelijke gezondheidszorg (progr. 42.1 ba. 34.27) opdat deze bijkomende drugpreventiewerkers kunnen aanwerven. De middelen die naar het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie worden overgeheveld, dienen voor bijkomende campagnes rond tabakgebruik. De resterende middelen dienen voor de bijdrage van Vlaanderen aan de Centrale Drugcel, die op de interministeriële conferentie van 24 juni zal worden goedgekeurd. De minister belooft om het samenwerkingsakkoord met het parlement te bespreken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat de verdeling van de bijkomende drugpreventiewerkers – één per centrum voor geestelijke gezondheidszorg dat reeds een drugpreventiewerker in dienst heeft – niet zo correct is. In Limburg hadden alle centra voor geestelijke gezondheidszorg afgesproken om nog maar op één plaats aan drugpreventie te doen. De twee preventiewerkers die in Limburg actief waren, zijn er gaan samenwerken in één centrum, waardoor Limburg er maar één preventiewerker bijkrijgt. Ook in Antwerpen stelt zich een probleem met de verdeling van de bijkomende preventiewerkers. Indien het gaat om een foute berekening, kan er dan een bijsturing komen zoals voor de enveloppenfinanciering van de kinderdagverblijven (zie progr. 41.4 Gezinsangelegenheden) ? De minister antwoordt dat de verdeling van de bijkomende preventiewerkers inderdaad als oneerlijk kan worden ervaren. De provincie Antwerpen evolueert immers van één naar drie preventiewerkers, terwijl Limburg maar van twee naar drie preventiewerkers evolueert. Dit komt omdat men ervan uitging dat elk centrum met een drugpreventiewerker er één zou verkrijgen. In Antwerpen was er reeds een halve preventiewerker in Mechelen en een halve in Turnhout ; nu krijgt elk centrum er een preventiewerker bij en is er op beide plaatsen anderhalve preventiewerker aanwezig. In Limburg krijgt het centrum er ook één preventiewerker bij, waardoor men er nu op drie zit. Deze verdeling kan nu niet worden rechtgezet. Deze problematiek is niet vergelijkbaar met de foutieve berekening van de enveloppenfinanciering

bij de kinderdagverblijven. Bij de toewijzing van de middelen voor 2003 kan dit eventueel wel worden herbekeken. In elk geval zijn de drugproblemen in de regio Turnhout vrij groot en zijn er daar weinig voorzieningen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat er bij de berekening van de enveloppen voor de reguliere werking van de centra geestelijke gezondheidszorg een vergissing is gebeurd, waardoor de centra met een tekort worden geconfronteerd. Kan de minister dit naar aanleiding van de begrotingsaanpassing rechtzetten ? De minister antwoordt dat dit inderdaad een pijnlijke affaire is. Voor de derde maal op rij worden door de administratie technische fiches ingediend die dezelfde fouten bevatten. Er zal een oplossing worden gezocht bij de volgende, technische begrotingsaanpassing. Het gaat wel maar om een gering bedrag, met name over 743.680 euro.

Mevrouw Ingrid van Kessel vraagt hoe ver het staat met de Vlaamse Drugnota. De minister antwoordt dat de VAD (Vereniging voor Alcohol- en Drugbestrijding) het drugbeleid heeft geëvalueerd. Vorig jaar werd naar aanleiding van de heronderhandeling van de convenanten 10 percent van de middelen uit de convenanten ondergebracht bij de administratie. Bedoeling is dat er binnen de administratie een cel komt die zich bezighoudt met het drugbeleid in Vlaanderen. Het is immers niet wenselijk dat men voor het drugbeleid steeds een beroep moet doen op een VZW. Momenteel wordt personeel voor de administratie aangeworven. De minister hoopt dat de cel snel kan starten met het schrijven van een Vlaamse Drugnota 2002-2010.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt in verband met ba. 41.05 'Subsidies aan het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek' of de minister in 2002 al adviezen aan dit comité heeft gevraagd. De minister antwoordt dat dit nog niet het geval is geweest.

De heer Felix Strackx vraagt wat ba. 33.60 'Lasten uit het verleden in het kader van het Speciaal Onderstandsfonds' juist inhoudt. De heer Karel Gutschoven antwoordt namens de minister dat het Speciaal Onderstandsfonds dateert van voor de wet van 1976 op de OCMW's. Het biedt een specifieke onderstandsregeling voor onder meer geesteszieken, kankerpatiënten, tuberculosepatiënten waarvoor het Riziv niets voorzag. Intussen is deze bevoegdheid naar de Vlaamse Gemeenschap overgeheveld, en werd ze afgeschaft als Speciaal Onderstandsfonds. Omdat er meer psychiatrische ziekenhuizen zijn in Vlaanderen dan in Wallonië, kwamen heel wat Walen naar Vlaanderen om verzor-

ging te krijgen. Vlaanderen vond dat dit niet langer met Vlaamse middelen moest worden betaald. Dit heeft geleid tot een aantal processen. Soms verliest Vlaanderen zo een proces. Dit heeft financiële gevolgen waarvoor men de middelen in de begroting moet inschrijven. Momenteel lopen nog ongeveer tien processen.

Programma 42.2 Medisch-sociaal beleid

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt verduidelijking bij de overheveling van 960.000 euro van ba. 12.25 'Uitgaven in verband met Gezondheid en Milieu' naar ba. 33.51 en 43.02 (subsidies via convenanten die kaderen in de ondersteuning van lokale/openbare lokale samenwerkingsinitiatieven inzake gezondheidszorg). De spreker stelt dat het beleid in het verleden niet zo veel aandacht had voor de band tussen milieu en gezondheid. Nochtans is dit een prioriteit binnen het Zesde Europees Milieuactieprogramma. In de motie van aanbeveling ter afronding van de werkzaamheden van de commissie ad hoc Milieu en Gezondheid werd inzake milieu en gezondheid inderdaad een belangrijke taak toegekend aan de Logo's (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, Nr. 740/1*), maar blijven er door deze overheveling wel genoeg middelen over om het beleid inzake milieu en gezondheid centraal uit te werken en aan te sturen? Krijgen de Logo's er niet gewoon een extra kracht bij? Worden de middelen niet versnipperd? Mevrouw Ingrid van Kessel sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Trees Merckx-Van Goey. Voorts wil ze weten hoe de Logo's hun taak inzake milieu en gezondheid moeten invullen.

De minister verwijst naar haar beleidsbrief waarin staat dat het beleid inzake milieu en gezondheid op drie niveaus wordt uitgewerkt. Het laagste niveau is dat van de Logo's. Op dit niveau kan de bevolking terecht met vragen of meldingen inzake milieu en gezondheid. Op het tweede niveau zullen de gezondheids- en milieu-inspectie met elkaar samenwerken. De gezondheids- en milieu-inspectie is op provinciaal niveau georganiseerd en moet de medisch-milieudeskundigen van de Logo's begeleiden. Het derde niveau is een cel Milieu en Gezondheid die binnen de Vlaamse administratie wordt uitgebouwd. Momenteel is men bezig met het beleid inzake milieu en gezondheid bij de Logo's te implementeren. Vandaar dat middelen werden overgeheveld voor de aanwerving van medisch-milieukundigen door de Logo's. Op het tweede niveau stelt zich momenteel een probleem. Er was een personeelsimplementatie- en personeelsevaluatieplan (PIP en PEP) opgesteld om de inspectie te versterken. Deze versterking is goedgekeurd, maar

bij de begrotingsaanpassing werden niet de nodige middelen ingeschreven op progr. 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen. Dit wordt uitgesteld tot de volgende begroting. De aanwervingen moeten bijgevolg worden uitgesteld. De resterende middelen in de begroting dienen om op Vlaams niveau de cel Milieu en Gezondheid uit te werken en gedeeltelijk voor onderzoek.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of de kredieten op ba. 12.25 ook worden aangewend voor de financiering van onderzoek inzake milieu en gezondheid. De minister antwoordt dat deze middelen gedeeltelijk dienen voor wetenschappelijk onderzoek maar dat het onderzoek hoofdzakelijk wordt uitgevoerd door een steunpunt dat wordt gefinancierd vanuit progr. 71.3 Wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit, (ba. 33.03 'Subsidie aan steunpunten beleidsrelevant onderzoek'). De Vlaamse regering heeft in het verleden beslist om het beleidsrelevant onderzoek voor langere termijn toe te kennen aan steunpunten die verbonden zijn aan de universiteiten. Er zijn elf steunpunten goedgekeurd, waaronder een voor milieu en gezondheid. Het steunpunt milieu en gezondheid krijgt 867.627 euro per jaar. Het is gevestigd aan de universiteit Antwerpen, maar de universiteiten van Gent, Leuven en Brussel werken samen binnen dit steunpunt.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vindt het positief dat het wetenschappelijk onderzoek vanuit een globale visie wordt gefinancierd vanuit de begroting voor wetenschappelijk onderzoek, maar stelt vast dat het zo wel moeilijk is om uit progr. 42.2 af te leiden welke middelen juist gaan naar onderzoek inzake milieu en gezondheid. De minister is het met de spreker eens dat het veel duidelijker zou zijn als er één post milieu en gezondheid was. Omdat de begroting nu eenmaal niet op deze wijze wordt opgesteld, dienen de ministers een beleidsbrief in om duidelijk te maken welk beleid wordt gevoerd. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey reageert dat men in de beleidsbrief de intenties van de minister kan lezen, maar dat de begroting een instrument is om de uitvoering van het beleid te kunnen controleren. Dit laatste wordt steeds moeilijker omdat men moeilijk uit de begroting kan afleiden of en waar de middelen voor bepaalde initiatieven worden uitgetrokken omdat ze overal verspreid zitten.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat ze in de begroting niets terugvindt over het op elkaar afstemmen van de verschillende partners die betrokken zijn bij de vaccinatie tegen meningitis C, hoewel dit wordt gevraagd in de met redenen omklede

motie over de verspreiding van de vaccins tegen meningitis C via de huisartsenkringen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, Nr. 1017/1*), die zijzelf samen met de heer Jan Van Duppen, de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers indiende naar aanleiding van een interpellatie van de heer Jan Van Duppen. De minister antwoordt dat de motie geen weerslag heeft op de begroting, tenzij de regering zou beslissen om de apothekers middelen toe te kennen voor de verspreiding van de vaccins. De minister stelt dat ze evenwel reeds op 24 januari 2002 naar aanleiding van de interpellatie van de heer Jan Van Duppen over de verspreiding van de vaccins tegen meningitis C via de huisartsenkringen antwoordde dat dit niet de bedoeling kan zijn. Momenteel is men bezig om voor alle vaccins waarvoor een tweesparenbeleid geldt – ofwel via Kind en Gezin en centra voor leerlingenbegeleiding, ofwel via huisarts en pediatr – een algemeen distributiesysteem uit te werken. Momenteel zijn de onderhandelingen hierover nog niet afgerond. De minister hoopt dat ze dit geregeld krijgt zonder middelen in de begroting te moeten inschrijven.

Programma 42.3 Psychiatrische verpleging

– Algemeen

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of de financiële toekomst van Geel en Rekem nu veiliggesteld is. Komt het bedrag in de begroting overeen met de noden in Geel en Rekem? Zijn er voldoende middelen voor het Vlaamse personeelsstatuut? De minister antwoordt dat bij de begrotingsaanpassing extra middelen zijn ingeschreven om tegemoet te komen aan de financiële problemen van de OPZ's in Geel en Rekem. De problemen van Geel en Rekem waren de minister bekend van bij haar eerste begrotingsopmaak, maar het was niet gemakkelijk om hiervoor middelen te krijgen van de Vlaamse regering. Haar collega-ministers zagen het beeld opduiken van de OCMW's die steeds de tekorten van de openbare ziekenhuizen op lokaal niveau moeten ophoesten. Bovendien werd volop het kerntakendebat gevoerd, en vroeg men zich af of het wel een kerntaak was voor de Vlaamse overheid om psychiatrisch ziekenhuiswezen te organiseren, te meer daar Vlaanderen niet eens het algemeen ziekenhuiswezen organiseert. Dankzij de goede dossiers van beide OPZ's en de overtuiging dat een openbare opdracht nodig is voor een aantal specifieke taken als gezinsverpleging en forensische psychiatrie, heeft de regering toch beslist om dit als kerntaak te formuleren. Vervolgens ontstond er discussie over het bedrag dat in de begroting moest worden ingeschreven. De inspectie van

Financiën heeft dan in een audit berekend welke kosten het gevolg zijn van het Vlaamse personeelsstatuut van de OPZ's. Deze kosten zijn nu als nieuw initiatief bij de begrotingsaanpassing ingeschreven. De toekomst van de OPZ's wordt op deze manier veiliggesteld. De heer Jan Van Duppen dankt de minister voor deze oplossing, en wijst erop dat deze commissie steeds aandacht heeft gevraagd voor de problemen van Geel en Rekem.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen herinnert zich dat de minister in februari verklaarde dat er voor beide OPZ's nog CAO-onderhandelingen moesten plaatsvinden binnen sectorcomité 18, omdat zij vorig jaar werden uitgesloten bij de regeling van onder meer de eindejaarspremie. De minister antwoordt dat de CAO-onderhandelingen nog moeten worden opgestart. De middelen voor het vakantiegeld en de eindejaarstoelage in het kader van de CAO 2001-2002 zijn wel al ingeschreven in deze begroting. De financiële ruimte is dus voorzien om tot dezelfde regeling te komen als voor de andere Vlaamse ambtenaren. Waarschijnlijk zullen de onderhandelingen dan ook vlot verlopen.

– Openbaar psychiatrisch ziekenhuis Geel

De heer Jan Van Rensbergen, directeur-generaal OPZ Geel, dankt de minister voor de structurele oplossing die zij voor de OPZ's biedt. Tevens dankt hij deze commissie die in het verleden meermaals een oplossing voor de financiële problemen van beide OPZ's heeft gevraagd.

De heer Jan Van Rensbergen stelt dat het OPZ Geel op basis van het kerntakendebat dat in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid werd gevoerd, vier kerntaken kreeg toegewezen. Een eerste kerntaak is de psychiatrische gezinsverpleging. Geel is op dit vlak wereldberoemd. Al zeventien jaar lang worden in Geel psychiatrische patiënten in pleeggezinnen opgevangen, en begeleid door het psychiatrisch ziekenhuis. Momenteel worden 530 patiënten door 440 pleeggezinnen in Geel en omgeving opgevangen. Het gaat dus om een groot-schalig model. De tweede kerntaak van het OPZ Geel is die van een algemeen regionaal psychiatrisch ziekenhuis voor de Antwerpse Kempen, een regio met ongeveer 400.000 inwoners. Het ziekenhuis verleent acute en complexe psychiatrische hulp binnen de ziekenhuissetting, en verleent tevens psychiatrische thuiszorg. Een derde en vierde kerntaak bestaat erin de gezinsverpleging verder vorm te geven, te vernieuwen, en uit te bouwen, en de opgebouwde expertise ten dienste te stellen van andere initiatieven. Zo kan Geel als kenniscentrum adviezen aan de overheid uitbrengen.

De heer Jan Van Duppen vraagt of nu alle problemen in Geel zijn opgelost. De heer Jan Van Rensbergen antwoordt dat bij de begrotingsaanpassing een aantal structurele tekorten werden weggevoerd. Daarnaast hebben Geel en Rekem de voorbije jaren gestreefd naar een actualisatie van de verpleegdagprijs op federaal niveau. Voor Rekem en Geel was de verpleegdagprijs immers nog maar tot het jaar 1991 herzien, terwijl dat voor de andere ziekenhuizen al tot en met 1996 het geval was. Inmiddels is ook dit rechtgetrokken. Nu wordt eindelijk een normale bedrijfsvoering mogelijk, en kan men zich veel meer met de inhoud gaan bezighouden. Enkel de CAO-besprekingen moeten nog worden afgerond.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of het OPZ Geel samenwerkt met andere voorzieningen? Is er netwerkvorming? De heer Jan Van Rensbergen antwoordt dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds samenwerking voor de opdracht psychiatrische gezinsverpleging en anderzijds voor de opdracht regionaal algemeen psychiatrisch centrum. Met betrekking tot de tweede opdracht stelt de spreker dat Geel het enige algemeen psychiatrisch ziekenhuis is voor een regio van 400.000 inwoners. Voor de psychiatrie bestaat er een programmatiernorm die op provinciaal niveau wordt gehanteerd. Indien men deze norm op de Kempen, een regio met 400.000 inwoners die vrij zelfstandig functioneert, zou toepassen, dan zitten alle voorzieningen onder de helft van deze norm. Dit is historisch zo gegroeid. De capaciteit concentreert zich vooral in de stad Antwerpen. Dit maakt dat Geel performant moet zijn om aan de veelheid van vragen een antwoord te bieden. Bovendien wordt vastgesteld dat de meer complexe problematieken naar Geel worden doorverwezen. Geel weigert evenwel om enkel open te staan voor deze complexere gevallen of voor sociaal lagere klassen. Geel wil niet afglijden naar een witteproductenpsychiatrie. Geel wil voor iedereen toegankelijk zijn en gelijke kwaliteit van psychiatrische zorg aanbieden.

De heer Jan Van Rensbergen stelt voorts dat de schaarste aan psychiatrische zorg enorm groot is in de regio, zeker die aan reguliere kinderpsychiatrie. Ouders met een probleemkind moeten zich al snel veertig tot tachtig kilometer verplaatsen om een kinderpsychiater te vinden. Geel doet wat het kan. Er is nu een kinderpsychiater aangeworven. Dit is echter niet voldoende. De krachten moeten worden gebundeld opdat de federale overheid voor extra voorzieningen voor kinderpsychiatrie, zowel residentiële als semi-residentiële, zorgt. De schaarste leidt wel tot efficiëntie. De gemiddelde

opnameduur in Geel bedraagt 33 dagen, terwijl het nationaal gemiddelde 44 dagen bedraagt. 30 procent van de patiënten verlaat Geel reeds na een week, 60 procent na een maand. Geel is dus vrij performant, en heeft ook een sterke ambulante werking.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of de nazorg en de ambulante werking ook vanuit het OPZ gebeurt. De heer Jan Van Rensbergen antwoordt dat het OPZ in het arrondissement Turnhout samenwerkt met centra voor geestelijke gezondheidszorg, met initiatieven voor beschut wonen en met de SIT's (samenwerkingsinitiatieven in de thuiszorg). Deze samenwerking gaat vrij ver. Al meer dan een jaar bestaat er psychiatrische thuiszorg. Patiënten worden sneller uit het ziekenhuis ontslaan, maar krijgen gepaste thuisverzorging. Hierdoor kunnen de wachtlijsten sneller worden afgewerkt, en ook de patiënten zijn zeer tevreden over deze werkwijze. Ze zijn sneller terug in hun thuismilieu, maar voelen zich nog steeds begeleid en ondersteund. Ze weten dat er een bed en een heel team voor hen klaar staat voor indien nodig. Psychiatrische thuiszorg is nu een van de moderne zorgvernieuwingsinitiatieven van de federale overheid. In Geel is dit echter sinds honderden jaren een verworvenheid. Deze attitude is er echt doorgedrongen. Geel zorgt voor het hele traject van de hulpverlening. De continuïteit is er volmaakt aanwezig. Dit straalt af op de algemene psychiatrische zorgverlening.

De heer Jan Van Rensbergen antwoordt dat samenwerking inzake psychiatrische gezinsverpleging uiteraard moeilijker is. Momenteel wordt reeds samengewerkt met een partner in Wallonië. Geel is wel voorzitter en stuwende kracht achter de internationale organisatie voor psychiatriepleegzorg, Grepfa. Alle internationale initiatieven inzake pleegzorg zijn hierin vertegenwoordigd. Twee jaar geleden heeft Geel een internationale conferentie georganiseerd rond gezinsverpleging. Er wordt dus wel getracht om internationaal een netwerk rond psychiatrische gezinsverpleging uit te bouwen. Geel is inzake psychiatrische gezinsverpleging een groot internationaal voorbeeld. De kennis die in Geel impliciet aanwezig is, is in het verleden wel onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd en uitgedragen. Door de jaren heeft dit model zijn deugden bewezen. Het is via overlevering van de ene generatie op de andere overgedragen en steeds duurzamer geworden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, waarnemend voorzitter, stelt voor dat de commissie eens op werkbezoek gaat naar Geel.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt waarom voor de doorverwijzing van jongeren uit de bijzondere jeugdbijstand met psychiatrische problemen voor Geel werd gekozen en niet voor Rekem. Aanvankelijk werd gesteld dat Geel zou worden ingeschakeld voor de begeleiding van jongeren in Mol, en Rekem een setting zou worden voor psychiatrische opname. Hoe komt het dat dit nu verandert? De minister antwoordt dat er om twee redenen reeds middelen werden uitgetrokken voor samenwerking tussen Geel en Mol ('project gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdzorg'). Ten eerste ligt Geel zeer dicht bij Mol, ten tweede is een van de kernopdrachten van Geel om een kenniscentrum te zijn. Bedoeling van de samenwerking is dat men in Mol gebruik kan maken van de know-how van Geel. De opvoeders in Mol worden immers vaak geconfronteerd met jongeren met een zware psychiatrische problematiek waarvoor ze zelf onvoldoende opgeleid zijn. Men opteert nu voor kinderforensische psychiatrie in Geel omdat Geel nabij Mol ligt, wat een voordeel biedt op het vlak van de uitstroom uit Mol. Men wil in Geel komen tot vijfmaal acht K-bedden bedoeld voor de uitstroom uit Mol. Dit is een verlengstuk van de ambulante knowhow en verbanden die er nu reeds tussen Geel en Mol zijn.

De heer Koen Helsen vraagt welke timing hiervoor wordt nagestreefd. De minister verwijst naar de bespreking van programma 40.2 VIPA. Zodra de begrotingsaanpassing door het Vlaams Parlement is goedgekeurd, zijn de middelen voorhanden om aan de infrastructuurwerken te beginnen. De erkenningen die door het Vlaamse niveau gebeuren, zijn wel gebonden aan de toewijzingen die door de federale overheid gebeuren.

De heer Jan Van Rensbergen stelt dat Geel er klaar voor is. Ook de VIPA-middelen zijn voorzien. Men kan ook op zeer korte termijn reeds een tijdelijke voorziening uitbouwen, zodat in het najaar reeds de eerste zorg kan worden verleend. Na een jaar contacten en samenwerking met de gemeenschapsinstelling in Mol blijkt heel duidelijk dat er daar jongeren zijn die meer nodig hebben dan wat Mol kan bieden, met name een juiste behandeling en psychotherapie. Voor hen is een structurele oplossing nodig. In de tweede helft van dit jaar zal er een positieve wending in dit verhaal komen.

– *Openbaar psychiatrisch ziekenhuis Rekem*

De heer Kusters, administrateur-generaal van het OPZ Rekem, dankt de minister voor de oplossing die zij voor Geel en Rekem biedt. Hierdoor zullen beide OPZ's ook in de toekomst hun taak kunnen

blijven vervullen. De spreker dankt ook deze commissie die meermaals een oplossing voor Geel en Rekem heeft gevraagd. Nu moeten wel nog de CAO-onderhandelingen worden afgerond.

De heer Kusters stelt dat in Rekem de nadruk op forensische psychiatrie ligt. In Rekem doet men al lange tijd aan forensische psychiatrie, maar heel expliciet sinds 1995. Sinds vorig jaar lopen er in Rekem ook projecten in opdracht van de federale ministeries van Volksgezondheid en Justitie. Rekem is in België een voorloper inzake forensische psychiatrie. Anderen beginnen nu wel stilaan het voorbeeld van Rekem te volgen. België had terzake een grote achterstand, wat heeft geleid tot een opmerking van Europa. In Rekem doet men op vrij grote schaal aan forensische psychiatrie, zowel in het ziekenhuis van Rekem zelf, als in een forensisch verzorgingstehuis en in Hotel Min in Antwerpen, dat is overgenomen van de Bond zonder Naam. In totaal zijn er nu ongeveer 122 patiënten in behandeling. Het gaat om een van de moeilijkste doelgroepen. De verzorging van deze patiënten brengt een zeer grote verantwoordelijkheid met zich mee, onder meer voor de veiligheid van de bevolking in de regio. Een tweede opdracht die naar aanleiding van het kerntakendebat aan Rekem werd toegewezen, is de functie van regionaal psychiatrisch ziekenhuis.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of de federale overheid intussen de middelen heeft uitbetaald voor de opdrachten die Rekem voor de federale overheid uitvoert. Vorig jaar stelden er zich op dit vlak immers problemen. De heer Kusters antwoordt dat op 1 juli 2001 dertig bedden werden opgestart in het kader van een project van het ministerie van Justitie. Deze bedden worden gesubsidieerd op basis van een subsidiebesluit. In de loop van april 2002 werden de subsidies uitbetaald. Voor 2003 stelt er zich wel een probleem. Er zijn tot nog toe enkel garanties voor januari en februari 2003. De besprekingen voor de periode maart-december 2003 zijn nog niet afgerond. Oorzaak is een meningsverschil tussen de federale ministeries van Justitie en Volksgezondheid, waardoor noch Justitie, noch Volksgezondheid de nodige middelen uittrok. Justitie heeft mondeling beloofd voor de middelen te zullen zorgen. Dit zal moeten gebeuren door een herallocatie van middelen. Eind deze maand zou hierover meer zekerheid komen. Wanneer de middelen er niet komen, kan het personeel niet meer worden uitbetaald, en zullen de projecten moeten worden stopgezet.

De heer Jan Van Duppen vraagt meer uitleg bij de projecten voor forensische psychiatrie die in op-

dracht van het federale ministerie van Justitie werden opgestart. De druk op de gevangenen neemt almaar toe. In Vlaanderen zijn er 480 geïnterneerden. Minister Verwilghen zoekt wanhopig naar plaatsen voor gedetineerden. De meest logische oplossing zou zijn om de geïnterneerden uit de gevangenen te halen. Rekem zou in dit proces een rol kunnen spelen. Hoe ziet de heer Kusters dit op korte en middellange termijn? De heer Koen Helsen en mevrouw Ann De Martelaer sluiten zich aan bij de vraag van de heer Jan Van Duppen. Mevrouw Ann De Martelaer stelt dat de toestand van mentaal gehandicapte personen in gevangenen schrijnend is. Hun situatie kwam reeds enkele malen aan bod in deze commissie. Kan Rekem in de toekomst een oplossing voor hen bieden? Ook mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vindt dat mentaal gehandicapte personen niet thuishoren in de psychiatrie. Zij zouden elders moeten worden opgevangen.

De heer Kusters antwoordt dat ongeveer een derde van de geïnterneerden mentaal gehandicapte personen zijn. Dat is een enorm aantal. Strikt genomen horen deze mensen inderdaad niet in de psychiatrie thuis. Zij hebben wel nood aan opvang die bij de psychiatrie aanleunt. Rekem heeft voor deze doelgroep al initiatieven genomen. De minister heeft een werkgroep opgestart en wil een voorstel uitwerken. Rekem participeert in dit proces. Het is nu wel nog te voorbarig om hierover verslag uit te brengen. Vermeldenswaard is dat ook het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap deel uitmaakt van de werkgroep. Mevrouw Ann De Martelaer vraagt wanneer er een voorstel zal zijn. De heer Kusters antwoordt dat het allicht de bedoeling is om voor de zomer een tekst klaar te hebben.

De minister zegt dat die tekst in de commissie besproken kan worden. Ze is de mening toegedaan dat men moet afstappen van de opvatting dat mentaal gehandicapte personen in de gevangenis thuishoren. Het is wel nog niet duidelijk of ze door het Vlaams Fonds dan wel door de psychiatrie moeten worden opgevangen. Bij het wegwerken van de wachtlijsten stelde men vast dat dertien mensen nergens geplaatst raakten omwille van hun toestand die zich situeert tussen een psychiatrische problematiek en een mentale handicap. Op federaal vlak is de afstand tussen Justitie en Sociale Zaken zeer groot. In Vlaanderen daarentegen vinden gehandicaptenzorg en justitieel welzijnswerk elkaar binnen het domein Welzijn. Vlaanderen moet hier gebruik van maken om creatieve oplossingen te zoeken. Misschien moet men komen tot specifieke voorzieningen voor deze mensen. Men zou binnen het Vlaams Fonds een nieuwe type hulp-

verlening kunnen uitbouwen voor mensen die nood hebben aan permanente opvang in een instelling met psychiatrische zorg. Of de financiering dan gebeurt door het Vlaams Fonds of door de psychiatrie – die federaal wordt gefinancierd – is voor de betrokkenen niet belangrijk. In elk geval is er een tussenoplossing nodig die zich situeert tussen psychiatrie en gehandicaptenzorg.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of het OPZ Rekem samenwerkt met andere psychiatrische voorzieningen. Zo ja, op welke wijze? Bestaat er netwerkvorming? Hoe kunnen de privé-voorzieningen op hun verantwoordelijkheid worden gewezen? Zij moeten gestimuleerd worden om diegenen op te nemen die er gepast terecht kunnen. De heer Kusters antwoordt dat er inderdaad wordt samengewerkt met andere voorzieningen. Zo is het project van het ministerie van Justitie niet alleen in Rekem opgestart, maar ook bij de Broeders van Liefde in Zelzate en in Lierbeek. Van in het begin wordt er nauw samengewerkt om de inhoud en methodiek van de projecten op elkaar af te stemmen. Er zijn ook enkele gezamenlijke werkgroepen opgericht, onder meer voor de opleiding van het personeel dat voor deze projecten wordt aange trokken.

De heer Kusters stelt dat de problemen van de forensische psychiatrie met deze samenwerking wel niet zijn opgelost. Het gaat hier over de 'medium risk' groep. Deze groep mensen situeert zich tussen de 'high risk' groep of diegenen die in de gevangenis thuishoren, en de 'low risk' groep of diegenen die geen extra beveiliging nodig hebben. Het probleem is dat mensen die een behandeling achter de rug hebben in een 'medium risk' afdeling, zouden moeten doorstromen naar een 'low risk' afdeling binnen de reguliere psychiatrie. Dit werkt enkel wanneer Rekem zelf de zorg voor de 'low risk' groep organiseert, bijvoorbeeld via beschut wonen en psychiatrische thuiszorg. Het feit dat deze mensen een stempel meedragen, bemoeilijkt hun doorverwijzing, en er bestaat geen enkel middel om andere partners uit de sector te verplichten om deze mensen op te nemen. In de toekomst zal dit zorgen voor een capaciteitsprobleem in Rekem.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt wat een mogelijke oplossing kan zijn. De heer Kusters antwoordt dat van zodra iemand 'low risk' is, hij in de reguliere psychiatrie zou moeten terechtkunnen. In de reguliere psychiatrie worden deze mensen echter geweigerd, terwijl de capaciteit in Rekem beperkt is. Er zijn nu reeds ongeveer 122 patiënten. Er is een planning om over enkele jaren de capaciteit tot 170 patiënten uit te breiden, maar dat is het maximum als men de rest van de werking van

Rekem niet in gevaar wil brengen. De heer Jan Van Duppen verwacht ook dat het in Rekem tot een capaciteitsprobleem zal komen als de reguliere psychiatrie de 'low risk' groep niet wil opnemen omwille van haar imago. De spreker is het met de heer Kusters eens dat de 'high risk' personen in de gevangenis thuishoren, maar stelt dat deze mensen daar dan wel een aangepaste behandeling moeten krijgen, wat momenteel meestal niet het geval is. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat hetzelfde probleem zich in de bijzondere jeugdbijstand voordoet. Ook daar verloopt de doorstroming moeilijk. Een afzonderlijk debat hierover is wenselijk. De overheid zou kunnen nagaan of er geen stimuli nodig zijn voor voorzieningen om deze mensen op te nemen. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of dit probleem vooral op Vlaams niveau dan wel op federaal niveau moet worden opgelost. De heer Kusters antwoordt dat dit vooral een federale materie is, maar dat Rekem dit probleem ook al op federaal niveau heeft aangekaart via de wetenschappelijke commissie die deze thematiek opvolgt. Dit alles staat nog in de kinderschoenen. Uit de projecten moet men leren om zo conclusies te trekken voor het beleid. Op dit ogenblik weet men wel al dat er een capaciteitsprobleem dreigt. Rekem heeft altijd gepleit voor ondersteuning in de gevangenissen van de high-risk-groep. Totnogtoe worden slechts zeer weinig initiatieven genomen voor deze mensen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt de minister om informatie over dit project met Justitie.

III. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen en tabellen² van de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 worden indicatief aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

De verslaggever,

De waarnemend voorzitter,

Ingrid

Riet

VAN KESSEL

VAN CLEUVENBERGEN

² Zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (Parl. St. VI. P. 2001-2002, nr. 19-C/7)

BIJLAGEN

Aangepaste Begroting 2002

Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Toelichting

Mieke Vogels

Inhoud

- Cijfergegevens : wijzigingen tov de initiële begroting
- wijzigingen :
 - aanpassingen constant beleid : plus en min
 - herschikkingen
 - nieuw beleid
- totale begroting : beleidskrediet per thema

Evolutie t.o.v. de initiële begroting

	programma	2002 initieel	2002 aangepast	wijziging
11,4	Gelijke Kansen	4.343	4.343	-
40,1	Departementale bestaansmiddelen	862	862	-
40,2	Infrastructuur	134.382	138.382	4.000
40,3	Sociaal akkoord	47.718	44.675	3.043-
41,1	Algemeen welzijnsbeleid	38.456	38.209	247-
41,2	Bijzondere jeugdbijstand	182.902	187.453	4.551
41,3	Bejaardenzorg	19.002	19.522	520
41,4	Gezinsaanlegenheden	531.684	533.301	1.617
41,5	Gehandicaptenzorg	919.158	903.335	15.823-
41,6	Maatschappelijk opbouwwerk	6.291	6.291	-
41,7	Maatschappelijk welzijn	85.280	84.794	486-
41,8	Integratie kansamen	1.508	1.508	-
41,9	Integrale jeugdhulpverlening	2.516	1.983	533-
42,1	Volksgesondheid	43.027	43.399	372
42,2	Medisch-Sociaal beleid	37.048	36.661	387-
42,3	Psychiatrische verpleging		5.419	5.419
	Totaal	2.054.177	2.050.137	9.459-

Beleidskredieten in 1000 euro

(beleidskredieten = NGK + GVK + VRK + MAC - vereffeningsskrediet - reserveringen)

Aangepaste begroting 2002 Welzijn,
Gezondheid en Gelijke Kansen

Evolutie t.o.v. de initiële begroting

	programma	2002 initieel	2002 aangepast	wijziging
11,4	Gelijke Kansen	175	175	-
40,1	Departementale bestaansmiddelen	35	35	-
40,2	Infrastructuur	5.421	5.582	161
40,3	Sociaal akkoord	1.925	1.802	123-
41,1	Algemeen welzijnsbeleid	1.551	1.541	10-
41,2	Bijzondere jeugdbijstand	7.378	7.562	184
41,3	Bejaardenzorg	767	788	21
41,4	Gezinsaanlegenheden	21.448	21.513	65
41,5	Gehandicaptenzorg	37.079	36.440	638-
41,6	Maatschappelijk opbouwwerk	254	254	-
41,7	Maatschappelijk welzijn	3.440	3.421	20-
41,8	Integratie kansamen	61	61	-
41,9	Integrale jeugdhulpverlening	101	80	22-
42,1	Volksgezondheid	1.736	1.751	15
42,2	Medisch-Sociaal beleid	1.495	1.479	16-
42,3	psychiatrische verpleging		219	219
	Totaal	82.865	82.702	382-

Beleidskredieten in mio bef
(beleidskredieten = NGK + GVK + VRK + MAC - vereffeningskrediet - reserveringen)

Aangepaste begroting 2002 Welzijn,
Gezondheid en Gelijke Kansen

Wijzigingen : aanpassing constant beleid

- Kind en Gezin en Vlaams Fonds : afroming saldo 2001 en bijkrediet voor het sectoraal akkoord (eindejaarstoelage en vakantiegeld)
- VIPA : vertraging in uitbetalingen : actualisering betalingskrediet
- VIA : teveel opgenomen bij opmaak
- Bevak : bijkomend krediet
- CICOV : actualisering

Wijzigingen : herschikkingen

- gelijke kansen
- centrum kwaliteit
- Lokaal sociaal beleid
- criminaliteit en slachtofferzorg : overheveling vr personeel
- integrale jeugdhulp : overheveling voor personeels
- Gezondheidszorg : diverse

Wijzigingen : nieuw beleid

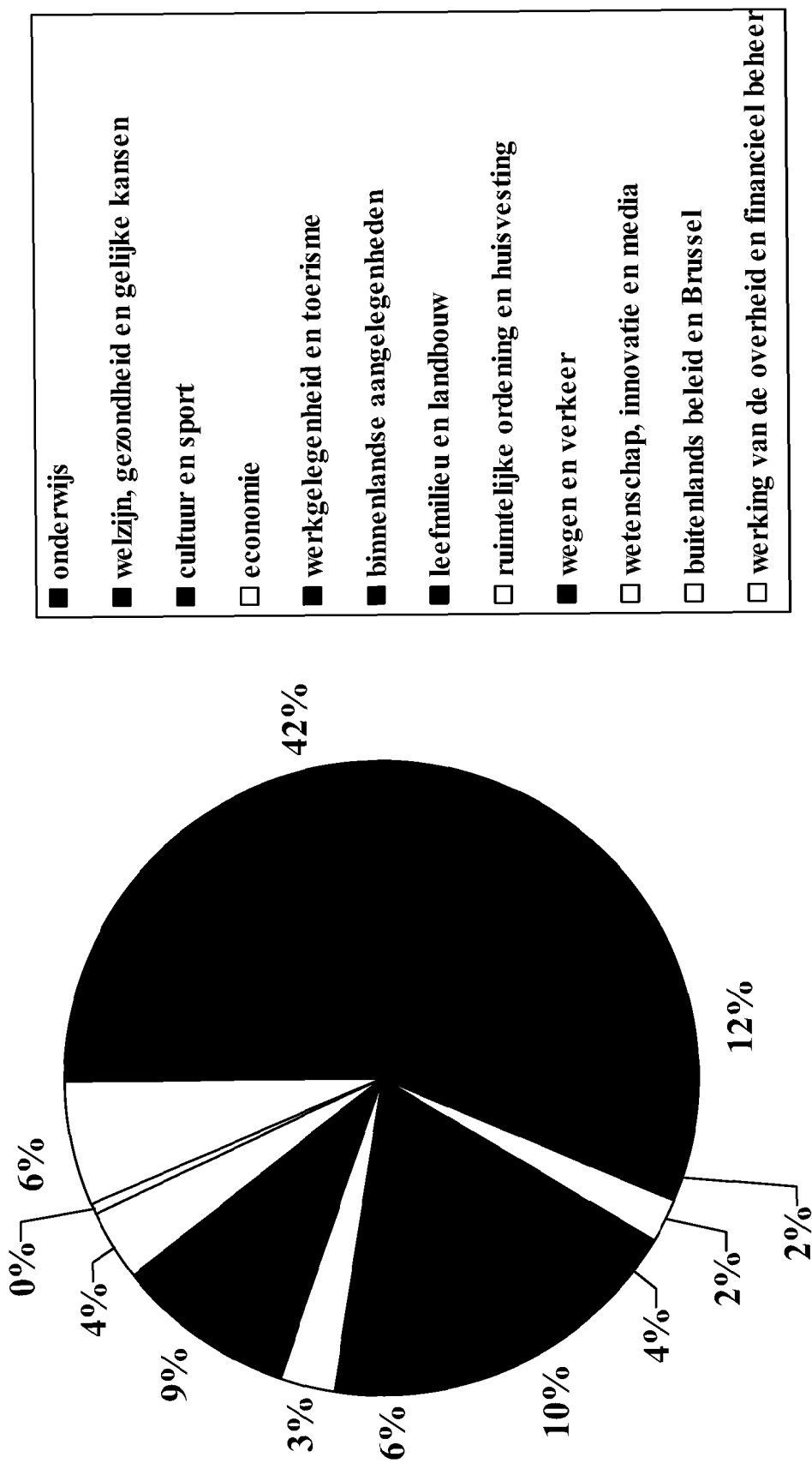
- Jeugdbijstand : Everberg (grotendeels op bestaansmiddelen)
Uitbreiding 1-bis (Fonds Bijzondere jeugdzorg)
- VIPA : extra 4 mio euro voor OPZ - opvang moeilijke jongeren
- OPZ Geel en Rekem : dotatie
- Financieringsfonds : 6,2 mio euro of 250 mio bef voor
bijkomende VIPA investeringen in de rusthuissector

Aangepaste begroting 2002 beleidskrediet per thema

	1000 euro	mio bef	procentueel
buitenlands beleid en Brussel	71.654	2.890,52	0,4%
onderwijs	7.190.841	290.077,81	42,1%
welzijn, gezondheid en gelijke kansen	2.050.138	82.702,36	12,0%
cultuur, jeugd en sport	401.273	16.187,31	2,3%
economie	352.218	14.208,44	2,1%
werkgelegenheid en toerisme	698.856	28.191,78	4,1%
binnenlandse aangelegenheden	1.624.490	65.531,76	9,5%
leefmilieu en landbouw	939.487	37.898,81	5,5%
ruimtelijke ordening en huisvesting	431.576	17.409,73	2,5%
wegen en vervoer	1.573.366	63.469,43	9,2%
wetenschappen en media	635.976	25.655,21	3,7%
werking van de overheid en financieel beheer	1.106.030	44.617,14	6,5%
Totaal	17.075.905	688.840	100%

Aangepaste begroting 2002 Welzijn,
Gezondheid en Gelijke Kansen

Aangepaste begroting 2002

Aangepaste begroting 2002 Welzijn,
Gezondheid en Gelijke Kansen

Capaciteitswijzigingen in de Gemeenschapsinstellingen

Per 1 januari 2002 :

De Hutten : + 10 gesloten capaciteit (BVR 12 oktober 2001)

Sedert 1 januari 2002 bestaat er binnen de gemeenschapsinstellingen een gemengd aanbod van 138 open en 80 gesloten plaatsen, regionaal georganiseerd als volgt:

Mol	De Markt		De Hutten		Ruselede		Beernem	
	<i>jongens</i>				<i>jongens</i>		<i>meisjes</i>	
	open	gesloten			open	gesloten	open	gesloten
2001	62	30			76	0	0	40
2002								
<i>toestand 1 jan</i>	62	40			76	0	0	40

Per 1 maart 2002 :

Afdeling Ruselede van GBJ De Zande: omvorming van 20 open naar gesloten plaatsen (BVR 22 februari 2002)

Sedert 1 maart 2002 bestaat er binnen de gemeenschapsinstellingen een gemengd aanbod van 118 open en 100 gesloten plaatsen, regionaal georganiseerd als volgt

Mol	De Markt		De Hutten		Ruselede		Beernem	
	<i>jongens</i>				<i>jongens</i>		<i>meisjes</i>	
	open	gesloten			open	gesloten	open	gesloten
<i>toestand 1/3/02</i>	62	40			56	20	0	40

Gepland tegen 1 juli 2002 :

Afdeling Ruselede van GBJ De Zande: bijkomende omvorming van 6 open naar gesloten plaatsen en uitbreiding van de capaciteit met 4 van 76 naar 80 plaatsen.

Vanaf 1 juli 2002 zullen de gemeenschapsinstellingen dan 222 plaatsen organiseren waarvan 116 met een open en 106 met een gesloten regime, regionaal verdeeld als volgt:

De Markt		De Hutten		Ruselede		Beernem	
<i>jongens</i>				<i>jongens</i>		<i>meisjes</i>	
open	gesloten			open	gesloten	open	gesloten
62	40			54	26	0	40

EVOLUTIE VAN HET PRIVATE AANBOD BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND 2000-2002**EVOLUTIE VAN HET AANBOD VAN DE ERKENDE VOORZIENINGEN BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND**

capaciteit per soort werkvorm

	Begeleidings- tehuis	Dagcentrum	BZW*	Gezins- tehuis	OOOC**	Thuisbege- leiding	Totaal
jaar 2000	2.775	579	230	94	235		3.913
jaar 2001	2.792	641	336	86	294	1.012	5.161
jaar 2002	2.810	641	336	86	294	1.012	5.179

*Begeleid Zelfstandig Wonen

**Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra

EVOLUTIE VAN HET BUDGET BESTEED AAN PROJECTEN (in euro)

soort project	Jaar 2000	Jaar 2001	Jaar 2002
Herstelge richte afhandeli ng van delinquen tie	1.533.000	1.700.000	1.837.000
Onthem in gs-en ervarings projecten	692.000	772.000	789.000
Pedagogi sche projecten	482.000	1.290.800	1.634.000
Crisishulp aan huis	478.400	670.000	689.000
Experime nten	4.900	401.800	405.000
Preventie	382.550	576.000	646.000
totaal	3.572.850	5.410.600	6.000.000

Opsplitsing middelen gelijke kansen

aangepaste begroting 2002		
(in 1000 euro)	absoluut	procentueel
vrouwen	1.212	28%
allochtonen	106	2%
holebi	243	6%
personen met een handicap (grootste deel vervoer)	1.933	45%
algemeen	849	20%
Totaal	4.343	